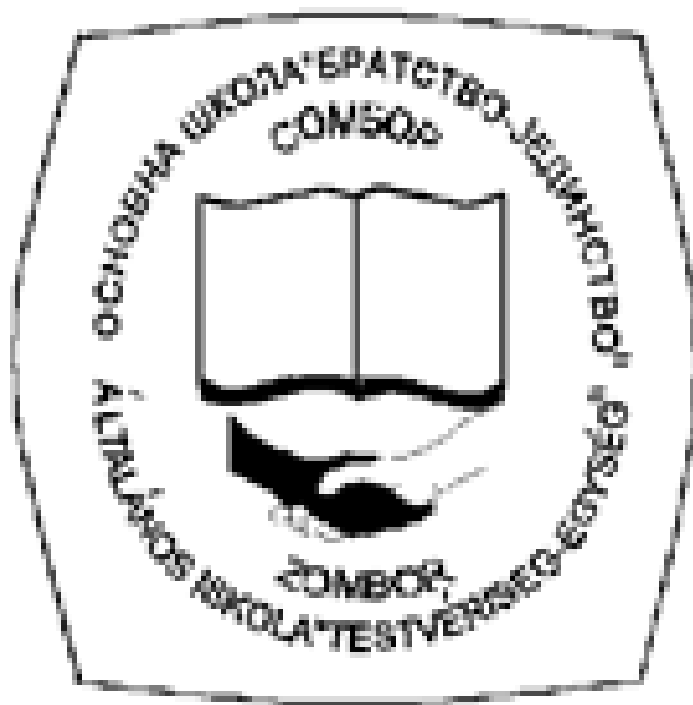

**ОСНОВНА ШКОЛА „БРАТСТВО
ЈЕДИНСТВО“
ТРГ ЦАРА ЛАЗАРА 9
СОМБОР**

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА
ПЕРИОД ШКОЛСКЕ
2022/2023. до 2025/2026.
ГОДИНЕ**

Школски програм урађен је у складу са Националним оквиром образовања и васпитања и садржи:

1. ЦИЉЕВЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
2. ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
3. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА
 - 3.1. СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
4. ПРОЈЕКТНА НАСТАВА И ДИГИТАЛНИ СВЕТ
5. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ
6. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
7. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ
8. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ
9. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ
10. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА
11. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ
12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ
13. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ
14. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
15. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
16. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ
18. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ
19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ
20. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ НОВИМ УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА
21. ПРОГРАМ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА
22. ПРОГРАМ БОЛНИЧКОГ ОДЕЉЕЊА
23. ПРОГРАМ ЈЕДНОСМЕНСКОГ ОБОГАЂЕНОГ РАДА

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:

- Пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- Стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;
- Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, као и изражавање на језицима различитих уметности;
- Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо-комуникационих технологија;
- Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;
- Развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;
- Развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
- Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- Развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
- Развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
- Развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- Формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;
- Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрастне равноправности и толеранције.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2022/2023. године до краја школске 2025/2026. године

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ РЕАЛИЗУЈЕ

Програм се реализује на српском и мађарском језику.

Ако дође до промене урадиће се анекс на Школски програм и поменуте табеле ће се изменити.

2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Редн и број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕ Д		ДРУГ И РАЗРЕ Д		ТРЕЋ И РАЗРЕ Д		ЧЕТВРТ И РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик/мађарски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствен о васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	-	-
УКУПНО: А		20-22*	720- 792*	21-23*	756- 828*	21-24*	756- 864*	20-23*	720- 828*
Редн и број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМ И								
1.	Верска настава /Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3*	36- 108*	1-3*	36- 108*	1-3*	36- 108*	1-3*	36- 108*
УКУПНО: А+Б		21- 23*	756- 828*	22- 24*	792- 864*	22- 25*	792- 900*	21- 24*	756- 864*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програм									
Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Пројектна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
2	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	-	-	-	-	1	36	1	36
Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Настава у природи*	7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње	

1. Ученик бира један од понуђених изборних програма.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност/ Мађарски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик као нематерњи	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО: А		24-27*	918-1026*	25-28*	954-1062*	28-31*	1008-1116*	28-30*	952-1020*
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Други страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	102-

УКУПНО: А+Б		27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-33*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програм									
Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ²	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ³	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних програма:

2 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

3 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

** Број часова за ученике припаднике националних мањина*

***Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником*

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

План и програм наставе и учења обавезних предмета по разредима се реализује по следећим важећим документима

РАЗРЕД	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС-ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК
1. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, број 10/17, 12/18, 15/18, 18/18, 1/19 и 2/20)
2. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 16/18, 3/19 и 5/21)
3. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20 и 6/20)
4. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 6/20 и 7/21)
5. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)
6. РАЗРЕД	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, бр. 15/18, 18/18, 3/19, 3/20, 6/20 и 17/21)
7. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21 и 17/21)
8. РАЗРЕД	Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС” - Просветни гласник, 11/19, 2/20, 6/20, 5/21 и 17/21)

3. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА

План и програм обавезних изборних предмета по разредима се реализује по правилницима (Службени Гласник РС-Просветни Гласник)
наведеним у тачки 2 школског програма.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	РАЗРЕД
Верска настава	I-VIII
Грађанско васпитање	I-VIII

3.1.СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

План и програм слободних наставних активности реализује се на основу следећих Правилника - Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021), Правилник о допуни Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021) и Правилника о допуни Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник, бр.17/2021).

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА ГОДИШЊЕ
Животне вештине	5./6.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности	36
Медијска писменост	5./6.	Циљ активности је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања деконструкције и креирања медијских садржаја, који ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу	36
Вежбањем до здравља	5./6.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама	36
Цртање, вајање и сликање	5./6.	Циљ активности је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања	36

Чувари природе	5./6.	Циљ активности је да ученици стекну знање, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја	36
Музиком кроз живот	5./6.	Циљ активности је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа	36
Сачувајмо нашу планету	5./6.	Циљ активности је развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек-природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја	36
Моја животна средина	7./8.	Циљ активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја	36/34

Уметност	7./8.	Циљ активности је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима, као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа	36/34
Предузетништво	7./8.	Циљ активности је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву	36/34
Домаћинство	7./8.	Циљ активности је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала	36/34
Филозофија са децом	7./8.	Циљ активности је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења	36/34

Свакодневни живот у прошлости	5./6.	Циљ изучавања предмета је проширивање знања из области опште културе и оспособљавање ученика да, кроз упознавање с начином живота људи у прошлости, боље разумеју свет и време у коме живе и развију свест о континуитету и укореењености. Ученици би требало да се упознају са специфичностима динамике културних промена и да науче како да сагледају себе у контексту "другог", да би сопствени идентитет што потпуније интегрисали у шири контекст разуђене и сложене садашњости.	36
--------------------------------------	-------	---	----

4. ПРОЈЕКТНА НАСТАВА И ДИГИТАЛНИ СВЕТ

У четвртом разреду ове школске године биће реализована Пројектна настава.

Циљ Пројектне наставе је развијање општих међупредметних компетенција уз употребу информационо комуникационих технологија усмерених на достизање исхода.

Ученици са наставницима бирају теме са предложене листе или осмишљавају нове, сходно областима интересовања.

Планиран фонд часова на годишњем нивоу је 36.

У првом, другом и трећем разреду, биће реализован Дигитални свет, а од школске 2023/2024. и у четвртом разреду ће се уместо Пројектне наставе реализовати Дигитални свет.

Циљ наставе Дигиталног света је исто развијање свих општих међупредметних компетенција, са акцентом на дигиталну компетенцију.

Планиран фонд часова на годишњем нивоу је 36.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ТЕМЕ ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ
1.Компетениција за учење 2.Одговорно учешће у демократском друштву 3.Естетска компетенција 4.Комуникација 5.Одговоран однос према околини 6.Одговоран однос према здрављу 7.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 8.Рад са подацима и информацијама 9.Решавање проблема 10.Сарадња 11.Дигитална компетенција	1.Разгледница мога краја 2. Вишенаменска учионица 3. Одељењске збирке задатака 4. Најлепши споменици природе 5. Корисна и фина еко-куповина 6. Култура живљења 7. Ознаке за поклоне 8. Покретне слике на радост публике 9. Трагом прошлости 10. И рукотворине су умотворине 11. Од жара до пожара 12. Наше кућице 13. Млади извиђачи 14. Трагање је знање 15. Извори светлости 16. Летопис нашег одељења

--	--

5. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ПРВИ ЦИКЛУС

Циљ допунске наставе у млађим разредима из наставних предмета српски језик, математика и енглески језик је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја. Планиран фонд на годишњем нивоу за српски језик и математику је 36 часова.

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. РАЗРЕД	Почетно читање и писање	5	Правилно говори, пише, чита
	Књижевност	3	Чита, илуструје, уочава, игра по улогама, препознаје, прича, препричава, рецитије
	Језик	5	Уочава, чита, пише, запажа, образлаже, саопштава
	Језичка култура	5	Прича, препричава, описује, слуша, чита
УКУПНО		18	
2. РАЗРЕД	Књижевност	5	Чита, разуме, уочава ликове, место, време, тему, мотив, поступке, поуку, богати речник, записује, прича, препричава, проширује, рецитије
	Језик	10	Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује
	Језичка култура	3	Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише
УКУПНО		18	
3. РАЗРЕД	Књижевност	4	Чита, истражује, илуструје, записује, уочава, разликује, препознаје, запажа, примењује, рецитије, богати речник

	Језик	10	Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује
	Језичка култура	4	Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише
УКУПНО		18	
4. РАЗРЕД	Књижевност	5	Чита, истражује, илуструје, записује, уочава, разликује, препознаје, запажа, примењује, рецитије, богати речник
	Језик	7	Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује
	Језичка култура	6	Прича, препричава, описује, слуша, чита, пише
УКУПНО		18	

МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1. РАЗРЕД	Геометрија	5	Уочава, препознаје, разликује, именује, црта, упоређује
	Бројеви	11	Пребројава, броји, пише, чита, упоређује, сабира, одузима
	Мерење и мере	2	Мери, упоређује, бележи
УКУПНО		18	
2. РАЗРЕД	Природни бројеви до 100	10	Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	4	Уочава, препознаје, разликује, именује, црта, упоређује
	Мерење и мере	4	Мери, упоређује, бележи, црта
УКУПНО		18	
3. РАЗРЕД	Природни бројеви до 100	10	Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	4	Уочава, препознаје, разликује, мери, пребројава, именује, црта, обележава, упоређује
	Мерење и мере	4	Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели
УКУПНО		18	

4. РАЗРЕД	Скуп природних бројева	9	Сабира, одузима, множи, дели, упоређује, групише
	Површина	5	Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели
	Мерење и мере	4	Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели
УКУПНО		18	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
3. РАЗРЕД	Читање и писање	1	Правилно говори, пише, чита
	Упознавање	1	Поздравља, пита, говори
	Породица	2	Уочава, чита, пише, представља себе и друге, пита, реагује, описује друге особе
	Школа	2	Уочава, чита, пише, прича, позива на игру, поставља питања и саопштава шта жели да ради
	Моје ствари	2	Уочава, чита, пише, прича, одговара, именује и описује одећу и личне предмете, изражава мишљење
	Игре	2	Уочава, чита, пише, прича, саопштава шта (не) може да ради, реагује, описује предмете
УКУПНО		10	
4. РАЗРЕД	Читање и писање	1	Правилно говори, пише, чита
	Делови тела / Модални глаголи	2	Описује себе, пита, изражава, позива, одбија
	Дани у недељи/ Време на часовнику	2	Уочава, чита, запажа, образлаже, саопштава, позива, описује
	Прославе: Личне заменице у номинативу и акузативу	2	Уочава, изражава жељу, позива, прихвата/ одбија предлог

	Школа: Одређени, неодређени,присвојни члан у акузативу	2	Уочава, чита, запажа, образлаже, саопштава, позива, описује, дискутује
	Перфекат	1	Уочава, чита, открива, истражује, процењује, закључује, образлаже, саопштава, запажа, усваја, упоређује
УКУПНО		10	

Циљ додатне наставе у трећем и четвртном разреду, из наставног предмета математика, је пружање нових, додатних садржаја ученицима који су савладали програм редовне наставе, а показују интересовање. Планиран фонд на годишњем нивоу је 36 часова.

МАТЕМАТИКА - ДОДАТНА НАСТАВА

РАЗРЕД	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
4. РАЗРЕД	Скуп природних бројева	5	Сабира, одузима, множи, дели, упоређује, групише
	Проблемски задаци	5	Чита, записује, црта, упоређује, анализира, закључује, сабира, одузима, множи, дели
	Магични квадрат	3	Уочава, препознаје, пребројава, упоређује, сабира, одузима, множи
	Нумерација	3	Броји, сабира, одузима, множи, дели, упоређује
	Дешифровање рачунских операција	4	Уочава, препознаје, разликује, именује, записује, упоређује, рачуна
	Решавање задатака помоћу једначина, табела, дијаграма, погача	4	Чита, упоређује, бележи, црта, графички представља, сабира, одузима, множи, дели
	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	6	Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели, графички представља
	Мерење и мере	6	Мери, упоређује, бележи, црта, сабира, одузима, множи, дели, графички представља
УКУПНО		36	

ДРУГИ ЦИКЛУС

Циљ допунске наставе у другом циклусу основног образовања и васпитања је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја.

Додатна настава се организује за ученике који показују посебне способности и интересовања за поједине области природних и друштвених наука, пружајући им могућност да континуирано развијају своју даровитост.

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.	
Кораци	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
ПЕТИ РАЗРЕД	Врсте речи	2
	Главни и зависни реченични чланови, врсте предиката	2
	Падежи и основна значења падежа	3
	Глаголски вид, глаголски род, презентска и инфинитивна основа, перфекат, футур, презент	2

УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	Придевске заменице	2
	Гласови и гласовне промене	3
	Творба речи (корен, творбена основа, начини творбе)	3
	Глаголски облици (сви обрађени у шестом и петом)	2
	Писање назива васионских тела, писање одричних придевских заменица са предлогом	1
УКУПНО		11
СЕДМИ РАЗРЕД	Прост/сложен, именски/ глаголски предикат; прави/неправи објекат; логички/граматички субјекат	3
	Значења падежа	2
	Конгруенција	2
	Правопис	2
	Употреба црте, цртице, тачке запете...	
УКУПНО		9

ОСМИ РАЗРЕД	Прост/сложен, именски/ глаголски предикат; прави/неправи објекат; логички/граматички субјекат	1
	Комбинована творба, претварање	1
	Значења глаголских облика.	1
	Врсте зависних реченица, служба зависних реченица, интерпункција у зависним реченицама	3
	Писање скраћеница, писање имена из страних језика	2
УКУПНО		8

СРПСКИ ЈЕЗИК - ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
ПЕТИ РАЗРЕД	Врсте речи	1
	Падежи	1
	Глаголи и глаголски облици	4
	Књижевно- теоријски појмови	2
УКУПНО		8
ШЕСТИ РАЗРЕД	Врсте речи	1
	Падежи	1
	Глаголи и глаголски облици	2
	Књижевно- теоријски појмови	2
	Облици приповедања	1
	Творба речи	2
УКУПНО		9

СЕДМИ РАЗРЕД	Акценат	2
	Лексика	2
	Медији	2
	Књижевност	4
УКУПНО		10
ОСМИ РАЗРЕД	Акценат	2
	Лексика	2
	Медији	1
	Књижевност	4
УКУПНО		9

МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.	
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака према индивидуалним способностима ученика у виду радних/наставних листића, или делова одређених целина из наставних садржаја. Комбиновани рад	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
ПЕТИ РАЗРЕД	Скупови и операције са њима	2

	Делљивост бројева	3
	Угао	3
	Разломци	10
УКУПНО		18

ШЕСТИ РАЗРЕД	Цели бројеви	3
	Троугао	6
	Рационални бројеви	5
	Четвороугао	2
	Површине троугла и четвороугла	2
УКУПНО		18
СЕДМИ РАЗРЕД	Реални бројеви	4
	Питагорина теорема	4
	Рационални алгебарски изрази	4
	Многоугао	2
	Круг	2
	Зависне величине и њихово графичко представљање	1
	Сличност	1
УКУПНО		18
	Сличност троуглова	2
	Тачка, права, раван	2
	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	2
	Призма	2
	Пирамида	1
	Линеарна функција	3

ОСМИ РАЗРЕД	Графичко представљање статистичких података	1
	Систем линеарних једначина са две непознате	2
	Ваљак	1
	Купа	1
	Лопта	1
УКУПНО		18

МАТЕМАТИКА - ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање даровитих ученика који брже напредују, организација додатног рада према склоностима, способностима и интересима (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење и подстицање даровитих ученика на даљи рад.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
ПЕТИ РАЗРЕД	Скупови, операције са њима и скупови тачака	3
	Дељивост бројева	4
	Угао	4
	Разломци	7

УКУПНО		18
ШЕСТИ РАЗРЕД	Цели бројеви	4
	Троугао	6
	Рационални бројеви	4
	Четвороугао	4
УКУПНО		18
СЕДМИ РАЗРЕД	Реални бројеви	5
	Питагорина теорема	5
	Рационални алгебарски изрази	4
	Многоугао и круг	4
УКУПНО		18

ОСМИ РАЗРЕД	Сличност троуглова	2
	Тачка, права, раван	1
	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	2
	Призма-сложенији примери	2
	Пирамида- сложенији примери	2
	Линеарна функција	2
	Графичко представљање статистичких података	1
	Систем линеарних једначина са две непознате	2
	Ваљак- сложенији примери	2
	Купа- сложенији примери	1
	Лопта- сложенији примери	1
УКУПНО		18

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.	
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор ђени садржаја за одре разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
ПЕТИ РАЗРЕД	Greetings	1
	The verb 'be'	2
	Possessive adjectives/Family members	1
	Present Simple Tense	3
	Nouns	2
УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	Verbs 'be' and 'have got'	1
	Present Simple Tense	3
	Prepositions	1
	Countable and uncountable nouns	1
	The comparison of adjectives	2
	Present Continuous Tense	1
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	Past Simple	3

	Future with 'will' and 'going to'	2
	Present Perfect	3
	Past Continuous	1
УКУПНО		9
ОСМИ РАЗРЕД	Past Simple and Past Continuous	2
	Present Perfect	3
	Passive voice	2
	First conditional	2
УКУПНО		9

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради боље комуникације ученика на енглеском језику.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
ПЕТИ РАЗРЕД	School days	2
	Family	2
	Time out and places	3

	Food	2
УКУПНО		9
ШЕСТИ РАЗРЕД	My life	2
	Holidays	2
	Food	3
	The world	2
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	My life	2
	The future	3
	Cities	2
	Experiences	2
УКУПНО		9
ОСМИ РАЗРЕД	Past and present	2
	Fame and fortune	2
	Health and safety	3
	Our environment	2
УКУПНО		9

БИОЛОГИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.
Кораци	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор ђени садржаја за одре разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака: Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи
Временски оквир	Током школске године

Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
ПЕТИ РАЗРЕД	Особине живих бића: ћелијска организација, нивои организације и покретљивост	
	Особине живих бића: исхрана и дисање	
	Особине живих бића: надражљивост, размножавање и излучивање	
	Особине живих бића: одржање стабилне унутрашње равнотеже организма	
	Особине живих бића: променљивост током времена, разноврсност живог света	
	Живот у екосистему	
	Наслеђивање и еволуција	
	Порекло и разноврсност живота	
	Човек и здравље	
УКУПНО		9 часова

ШЕСТИ РАЗРЕД	Протисти: амебе, бичари, трепљари и паразитске праживотиње	
	Једноставни бескичмењаци: сунђери, дупљари, плjosнати црви	
	Једноставни бескичмењаци: ваљкасти црви, чланковити црви, мекушци	
	Бескичмењаци сложеније грађе: зглавкари и бодљокошци	
	Кичмењаци: рибе	
	Кичмењаци: водоземци и гмизавци; амнионтско јаје	
	Кичмењаци: птице	
	Кичмењаци: сисари	
	Еволуција живог света; природна и вештачка селекција	
УКУПНО		9 часова
СЕДМИ РАЗРЕД	Човек и његови преци	
	Ћелијска организација; ћелијске деобе; хромозоми, ДНК, и гени	
	Кожни систем; скелетни систем; мишићни систем	

	Нервни систем;	
	Ендокрини систем; систем чулних органа	
	Дигестивни систем и систем органа за дисање	
	Систем органа за циркулацију: крвни и лимфни систем	
	Систем органа за излучивање; систем органа за размножавање	
	Пубертет и промене у понашању	
	УКУПНО	9 часова
ОСМИ РАЗРЕД	Живот и животна средина	
	Основи екологије: абиотички фактори, популација	
	Основи екологије: биотоп и биоценоза, еколошка ниша, спратовност, фенолошке фазе	
	Основи екологије: екосистем; кружење супстанце и проток енергије; трофички нивои; сукцесије	
	Основи екологије: биоми и биосфера	
	Биодиверзитет, црвене листе, црвене књиге, природна добра и национални паркови	
	Климатеске промене; глобално загревање; киселе кише	
	Оштећење озонског омотача; дефорестација; десертификација	
	Еколошка култура; правни основи у заштити животне средине	
	УКУПНО	9 часова

БИОЛОГИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
ПЕТИ РАЗРЕД	Посматрање ћелија воћа, плуте, хуманих ћелија	
	Посматрање грађе лептира, пера птице	
	Посматрање протока воде кроз биљку; транспирација (опционо)	
	Вегетативно размножавање биљака	
	Гајење винских мушица	
	Модел плућа – вежба и оглед	
	Генетика и ја - огледи	
	Врсте које нестају - пројекат	
	Израда хранилице и кућица за птице - пројекат	
УКУПНО		9 часова
ШЕСТИ РАЗРЕД	Гајење амебе у култури; огледи	
	Гајење еуглене у култури; огледи	
	Гајење парамецијума у култури; огледи	
	Гајење хидре; огледи	

	Гајење кишних глиста; израда виваријума; испитивање бројности кишних глиста у земљишту	
	Дафнија и циклопс у језерској води; посматрање тардиграда	
	Оглед са рибљим мехуром	
	Мерење висине и дужине скокова жабе; посматрање грађе пера и јајета птица	
	Израда хранилице и кућица за птице - пројекат	
УКУПНО		9 часова
СЕДМИ РАЗРЕД	Посматрање властитог ткива и ћелија	
	Упознај своје кости и мишиће; испитивање састојака кости	
	Распоред чула у кожи; испитивање зона укуса на језику	
	Доказивање постојања слепе мрље у оку; оптичке илузије	
	Прављење модела плућа сисара;	
	Испитивање деловања амилазе на скроб; деловање хлороводоничне киселине и пепсина на беланчевине; дејство жучи на масти; доказивање жучних боја; припремање физиолошког раствора; хидролиза масти – добијање сапуна	
	Дисекција срца	
	Дисекција бубрега; реакција мокраће	
	Антрополошка истраживања	
УКУПНО		9 часова
ОСМИ РАЗРЕД	Фенолошка посматрања	
	Утицај еколошких фактора (температуре, светлости и воде) на биљке	
	Доказивање присуства угљен-диоксида у ваздуху; доказивање прашине у ваздуху	
	Симбиоза – корен биљке (лептирњача) и микроорганизми	
	Испитивање киселости тла; испитивање шумске стеље	
	Екосистем стајаћих вода – језеро или бара; ливадска или шумска заједница – теренски рад	
	Одређивање густине популације; одређивање покривности биљних врста	
	Израда дихотомог кључа врста биљака	

	Врсте које нестају - пројекат	
УКУПНО		9 часова

ИСТОРИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.	
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Увод у историју	2
	Праисторија	2
	Стари исток	3
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Европа и средоземље у раном средњем веку	2
	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	2
	Европа у позном средњем веку	4
	Српски народ у позном средњем веку	1
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	Велика географска открића	1
	Српски народ под страном влашћу 16-18 век	4

	Нововековне српске државе	2
УКУПНО		7
ОСМИ РАЗРЕД	Први светски рат	2
	Други светски рат	2
	Европска унија	2
УКУПНО		6

ИСТОРИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака (садржаја) према индивидуалним способностима, склоностима и интересовањима ученика. Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Увод у историју	2
	Праисторија	2
	Стари исток	3

УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Европа и средоземље у раном средњем веку	2
	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	2
	Европа у позном средњем веку	4
	Српски народ у позном средњем веку	1
УКУПНО		9
СЕДМИ РАЗРЕД	Велика географска открића	1
	Српски народ под страном влашћу 16-18 век	4
	Нововековне српске државе	2
УКУПНО		7
ОСМИ РАЗРЕД	Први светски рат	2
	Други светски рат	2
	Европска унија	2
УКУПНО		6

ГЕОГРАФИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи
Временски оквир	Током школске године

Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Васиона и Земља	2
	Географска карта	2
	Планета Земља	3
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Становништво на Земљи	2
	Регионална географија Европе	2
	Северна и Јужна Америка	4
	Азија,природне и друштвене одлике	1
	Африка,природне и друштвене одлике	1
УКУПНО		10
СЕДМИ РАЗРЕД	Аустралија	5
УКУПНО		5
ОСМИ РАЗРЕД	Природне одлике Р.Србије	1
	Становништво и насеља Р.Србије	1
	Привреда Р.Србије	1
УКУПНО		3

ГЕОГРАФИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака (садржаја) према индивидуалним способностима, склоностима и интересовањима ученика. Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ПЕТИ РАЗРЕД	Васиона и Земља	2
	Географска карта	2
	Планета Земља	3
УКУПНО		7
ШЕСТИ РАЗРЕД	Становништво на Земљи	2
	Регионална географија Европе	2
	Северна и Јужна Америка	4
	Азија, природне и друштвене одлике	1

	Африка,природне и друштвене одлике	1
УКУПНО		10
СЕДМИ РАЗРЕД	Аустралија	4
УКУПНО		4
ОСМИ РАЗРЕД	Природне одлике Р.Србије	1
	Становништво и насеља Р.Србије	1
	Привреда Р.Србије	1
УКУПНО		3

ФИЗИКА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи
Временски оквир	Током школске године
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.

РАЗРЕД	ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
ШЕСТИ РАЗРЕД	Мерење	4
	Кретање	4
	Сила	2
	Маса и густина	7
	Притисак	5
УКУПНО		22
СЕДМИ РАЗРЕД	Сила и кретање	12
	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	6
	Равнотежа	5
	Механички рад и енергија	5
	Топлотне појаве	2
УКУПНО		30
ОСМИ РАЗРЕД	Осцилаторно и таласно кретање	2
	Светлосне појаве	4
	Електрично поље	3
	Електрична струја	7
	Магнетно поље	2
	Елементи атомске и нуклеарне физике	2
УКУПНО		20

ФИЗИКА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.

Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи
Временски оквир	Током школске године
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)

ШЕСТИ РАЗРЕД	Кретање	7
	Сила	7
	Мерење	7
	Маса и густина	6
	Притисак	5
УКУПНО		32
СЕДМИ РАЗРЕД	Сила и кретање	12
	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	6
	Равнотежа	5
	Механички рад и енергија	6
	Топлотне појаве	3
УКУПНО		32
ОСМИ РАЗРЕД	Осцилаторно и таласно кретање	4
	Светлосне појаве	7
	Електрично поље	5
	Електрична струја	9
	Магнетно поље	4
	Елементи атомске и нуклеарне физике	3
УКУПНО		32

ХЕМИЈА – ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ	Утврдити садржаје са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма.	
Кораци реализације	Идентификовање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор ђени садржаја за одре разред или за одређеног ученика), извођење допунске наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.	
СЕДМИ РАЗРЕД	Основни хемијски појмови	4
	Структура супстанце	10
	Хомогене смеше-раствори	6
	Хемијске реакције и израчунавања	14
УКУПНО		34
ОСМИ РАЗРЕД	Основни хемијски појмови	3
	Хемијски елементи и једињења	8
	Неорганска једињења	6
	Електролитичка дисоцијација	3
	Угљоводоници	6
	Ацикличка органска једињења са кисеоником	5
	Биолошки важна органска једињења	4
УКУПНО		35

ХЕМИЈА – ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ	Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.	
Кораци реализације	Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика.	
Начин реализације (облици и методе рада)	Диференцијација задатака Индивидуални рад, рад у пару, рад у групи	
Временски оквир	Током школске године	
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања	Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учешће даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно)	
СЕДМИ РАЗРЕД	Основни хемијски појмови	10
	Хомогене смеше-раствори	10
	Хемијске реакције и израчунавања	16
УКУПНО		36
ОСМИ РАЗРЕД	Хемијски елементи и једињења	9
	Класе неорганских једињења	10
	Угљоводоници	5
	Ацикличка органска једињења са кисеоником	5
	Биолошки важна органска једињења	5
УКУПНО		34

6. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ученици од 1. до 8. разреда ће кроз друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности имати прилике да проналазе и развијају своје способности и таленте у области спорта, уметности и језика. Активности ће се организовати једном недељно у оквиру одељења. Реализатори свих активности су одељенске старешине и предметни наставници. По потреби се укључију и остали (стручни сарадници, родитељи, стручњаци различитих профила). Садржај секција је прилагођен интересовању и способностима ученика, са настојањем да се активирају сви чланови одељенске заједнице.

Отворене су могућности организовања и спровођења заједничких активности на нивоу разреда (нпр. хуманитарне активности, организовање фер плеј утакмица и сл.).

Ученици од 5. до 8. разреда ће бирати секцију према свом интересовању. Време одржавања секције је одређено распоредом часова.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ/ СЕКЦИЈЕ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА ГОДИШЊЕ
ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	1.-4.	Упознавање са културом драмског стваралаштва Развијање вештине правилног говора, драмског изражавања и самопоуздања у јавним наступима Разумевање и усвајање знања и вештине уметности рецитовања и драмског израза Оспособљавање ученика за креативно испољавање Развијање маште, мисли и осећања ученика Развијање љубави према матерњем језику са нарочитим задатком да се он негује и унапређује Развијање концентрације Развој опажања, размишљања и слободног изражавања Развијање критичке способности Развијање самоконтроле, деосетљивости	36

		Оспособљавање ученика за самостално читање, доживљавање и разумевање књижевних дела различитих жанрова	
МАТЕМАТИЧАРЕЊЕ	1.-4.		36
МОЈА МАШТА МОЖЕ СВАШТА	1.-4.		36
ETWINNING	1.-4.		36
ДРАМСКА СЕКЦИЈА	5.-8.	Драмска секција се бави неговањем говорне и сценске културе ученика, развијањем талената, природности израза и сценског наступа, креативности и сарадње.	36
ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	5.-8.	Задатак секције је да развија способност ученика за опажање облика, величина, боја и положаја облика у природи. На часовима ликовне секције се стварају услови да ученици користе различите технике и средства ликовно -визуелног изражавања а које су прилагођене интересовањима и способностима ученика. На тај начин могу да изразе своју машту, креативност и игру који су саставни део ликовног израза. Такође, утиче на развијање радних навика и одговорности.	36

СПОРТСКСКЕ СЕКЦИЈЕ	5.-8.	Ученици (подељени у различите групе), надограђују своје знање, технику из различитих спортова и способности (моторику, снагу, брзину, агилност, спретност). Упознају се са теоретским чињеницама тј. тактиком у екипним спортовима (фудбал, кошарка, рукомет, одбојка...).	36
ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА	5.-8.	Циљ ове активности је упознавање ученика са савременим трендовима из области информационо – комуникационих технологија, проширивање знања из предмета Информатика и рачунарство и оспособљавање ученика за адекватно и сврсисходно коришћење модерног хардвера и софтвера.	36
СЕКЦИЈА ЗА ПРОГРАМИРАЊЕ	5.-8.	Циљ рада секције из програмирања јесте стицање знања и вештина из области програмирања и припрема ученика за учешће на такмичењима. Разумевање алгоритама и умеће алгоритамског изражавања постаје општеобразовна потреба.	36

7.ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

У школи се негује богат спортски живот у циљу развоја личности и превенцији насиља и малолетничке деликвенције. Школа активно учествује у такмичењима која организује Савез за школски спорт Републике Србије.

Школа пружа могућност свим ученицима да се активно баве спортом. Успостављена је сарадња са спортским клубовима који препознају значај укључивања ученика у спорт. Спортске активности се реализују у фискултурној сали и школском дворишту.

СПОРТ И СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	РАЗРЕД	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	РЕАЛИЗАТОР
РУКОМЕТ	V-VIII	Развој и усавршавање моторичких способности у оквиру датог спорта	Наставници физичког и здравственог васпитања
КОШАРКА	V-VIII	Развој и усавршавање моторичких способности у оквиру датог спорта	Наставници физичког и здравственог васпитања
ОДБОЈКА	V-VIII	Развој и усавршавање моторичких способности у оквиру датог спорта	Наставници физичког и здравственог васпитања
ФУДБАЛ	V-VIII	Развој и усавршавање моторичких способности у оквиру датог спорта	Наставници физичког и здравственог васпитања
СТОНИ ТЕНИС	V-VIII	Развој и усавршавање моторичких способности у оквиру датог спорта	Наставници физичког и здравственог васпитања

8. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

У ближем окружењу школе налази се велики број културних институција, које веома радо и често користимо у нашим наставним и ваннаставним активностима. Тако додатно оснажујемо културне активности ученика.

РАЗРЕД	УСТАНОВЕ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	РЕАЛИЗАТОРИ
I-VIII	ШКОЛА	Обележавање школских, државних празника и међународних важних датума. Учешће у културним манифестацијама школе (сусрети с значајним личностима културе, приредбе, представе, изложбе) Учешће у пројектима школе Израда презентација Упознавање различитих култура кроз сарадњу са школама из Србије и других држава Посета деце предшколских група из градских вртића	Стручно веће разредне и предметне наставе, педагог, родитељи, значајне личности, библиотекар, тим за маркетинг школе
I-VIII	УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ	Посете позориштима, биоскопима, музејима, галеријама, библиотекама, културним центрима, сајму књига Сусрети с значајним личностима културе Развијање читалачке културе Едукативне радионице Дискусије Израда презентација Учествовање на литерарним конкурсима	Стручно веће разредне и предметне наставе, педагог, родитељи, значајне личности, Градски музеј, библиотекар, запослени у установама културе

9. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви и задаци:

- узнавање ученика са радом библиотеке
- узнавање ученика са врстама библиотечке грађе и оспособљавање за самостално коришћење књига, часописа, листова, енциклопедија...
- реализација часова библиотекарства - предавања за ученике и рад у радионицама
- вођење библиотечке секције
- промоција читања и развијање читалачких способности ученика (препоручивање текстова за читање и разговор о прочитаним текстовима)
- пружање помоћи ученицама при избору литературе и некњижне грађе
- подстицање интересовања за читање књига и коришћење библиотечке грађе
- развијање информационе писмености и формирање навика за самостално налажење информација
- подстицање развоја способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија код ученика
- помоћ ученицима у оспособљавању за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу
- подстицање развоја мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота
- обележавање годишњица, јубилеја и важних датума
- пружање помоћи и подршке наставницима у избору уџбеника и литературе, у креирању наставног процеса првенствено као процеса учења

ОБЛАСТ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
БИБЛИОТЕЧКИ ФОНД	Набавка литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и сараднике	Библиотекар, директор, наставници
РАД СА УЧЕНИЦИМА	Учлањивање ученика Упућивање ученика у коришћење енциклопедија, лексикона, речника, приручника, књиге лектире Учешће у пројектима и културним активностима школе Такмичење рецитатора Развијање навике за чување, заштиту и руковање књигама и часописима Укључивање у рад библиотеке Хуманитарна акција-књига на дар Припремање прилога за школски сајт	Библиотекар, ученици од I-VIII разреда
САРАДЊА СА НАСТАВНИЦИМА	Организовање наставних часова и радионица Коришћење ресурса библиотеке у наставном процесу Тематске изложбе и сусрети у вези с појединим издањима, ауторима, акцијама и јубилејима Припремање прилога за школски сајт	Библиотекар, педагог, директор наставници
САРАДЊА СА УСТАНОВАМА ВАН ШКОЛЕ	Припремање и организовање културних активности школе (књижевне трибине, сусрети, такмичења, конкурси, акције прикупљања књига, обележавање значајних јубилеја) Сарадња са издавачким кућама	Библиотекар, наставници, ученици, запослени у установама културе

Исходи постигнућа ученика у области рада школске библиотеке по областима:

Библиотека и читање:

1. Лоцира школску библиотеку, познаје школског библиотекара и учествује у активностима у библиотеци,
2. Зна да школска библиотека има различите материјале и књиге у штампаном и електронском облику који могу да се позајме, и разуме важност и правилно чување тог материјала, користи библиотеку за личне потребе и проналажење информација потребних за школу,
3. Чита различиту литературу (књижевност и научна литература) у различитим облицима, потребну за школу и из задовољства и забаве, уме да подели своје мишљење о прочитаном делу са другима, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи,
4. Разуме појам писмености и разликује појмове читалачка писменост, математичка и научна писменост, као и информатичка, информациона и медијска писменост,
5. Разуме важност писмености, нарочито читалачке писмености која је услов успешног учења и образовања.

Информациона писменост:

1. Примењује основне интернет претраживаче за тражење информација,
2. Користи Интернет одговорно и ефикасно, поштује процедуре сигурности,
3. Разуме да на питања може да се одговори проналажењем информација, разуме шта је информација и зна да је пронађе уз помоћ библиотекара,
4. Разуме прикупљене информације, пореди нове идеје са оним што је већ знао, ствара нову информацију и презентује је на различите начине (говори, пише, црта...)

5. Разуме да је погрешно преписивати од неког аутора или друга у одељењу и то представити као свој рад,
6. Прикупља информације и проналази одговор на питање користећи различите изворе информација, штампане, електронске, људске изворе...
7. Прави белешке о прикупљеним информацијама и изводи закључке, прави листу коришћених извора,
8. У истраживачком процесу одлучује која је информација потребна, налази штампане и електронске изворе, проверава изворе, вреднује и етички користи информације,
9. Формира став и користи податке да га поткрепи, цитира све коришћене изворе по моделу који даје библиотекар/наставник, разуме појмове плагирање и парафразирање.

Социјалне вештине - сарадња са вршњацима и толеранција:

1. Сарађује са вршњацима ради решавања задатка/проблема, разговара о својим идејама, уме да формулише своје мишљење, јавно га искаже и да учествује у расправи и показује толеранцију за другачије ставове,
2. Користи право да изрази своје мишљење на одговарајући начин, чак и кад је другачије од других, уме да формулише своје мишљење и да учествује у расправи,
3. Сарађује са вршњацима у изради пројекта и презентацији кроз различите медије, уме да се обраћа публици и јасно изнесе ставове и идеје, има изграђену културу комуникације (културу сопственог изражавања, као и слушање и поштовање туђег мишљења).

Медијска писменост:

1. Препознаје информације у свакодневним порукама кроз различите медије (рођенданске честитке, разгледнице са распуста, рекламе за играчке, саобраћајни знаци, упозорења), разликује варијанте гласа, звука и израза лица (гласан, тих, срећан, љут...), пита и одговара на питања о разлозима и функцији обавештења у различитим медијима (зашто, ко, када, где, како),
2. Препознаје различите медије (књига, ТВ, филм, радио, ЦД, ДВД, имејл, веб страна, фотографија, новине, рекламе), пита и

одговара на питања о разлозима комуникације кроз различите медије, Разговара о елементима порука (величина, боја, облик, звук, глас, покрет) различитих медија да би се привукла пажња публике,

3. Зна карактеристике масовних (блиских) медија и разговара о привлачењу пажња публике, тумачи како ауторова намера и избор визуелних и текстуалних компоненти утиче на осећања публике,

4. Препознаје тип информација које доносе различити медији, описује елементе и технике које се користе да се осмисли главна идеја поруке (боја, звук, светлост,...), препознаје улоге људи који стварају поруке (писац, уметник, илустратор, уредник, фотограф...),

5. Разуме да медији преносе информације одређеној публици са одређеним намерама, анализира остварени утицај медија.

10. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

„Република Србија се ратификацијом Конвенције о правима детета Уједињених нација („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 15/90 и „Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, бр. 4/96 и 2/97 – у даљем тексту: Конвенција), обавезала да обезбеди остваривање свих права детета, а нарочито, на заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања, потпуну информисаност, на правично поступање и заштиту приватности, као и да детету које је било изложено насиљу обезбеди подршку за физички и психички опоравак и његову социјалну реинтеграцију.“

Посебним протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања ("Службени гласник РС", бр. 46 од 26. јуна 2019, 104 од 31. јула 2020.) у образовно-васпитним установама детаљније се *разрађује интерни поступак у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања*. Посебни протокол пружа *и оквир за превентивне и интервентне активности* и води ка унапређењу стандарда за заштиту ученика.

Посебни протокол је обавезујући за све који учествују у раду и животу васпитно-образовне установе и намењен је деци, ученицима, наставницима, директорима, стручним сарадницима, помоћном и административном особљу, родитељима/старатељима и представницима локалне заједнице.

У примени Правилника о протоколу установа је дужна да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој детета и ученика, заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију детета и ученика које је извршило, односно било изложено насиљу, злостављању или занемаривању. У свим поступцима који се тичу детета приоритетни принцип поступања је најбољи интерес детета.

Циљ:

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно – образовних активности .
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља.

- Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља.
- Успостављање система ефикасне заштите.
- Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља.
- Саветодавни рад са ученицима са циљем превенције и ублажавања последица насиља
- Изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућном реду
- Спровођење психо-социјалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина.

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ				
Превенција насиља реализацијом радионица, предавања	Обрада тема у оквиру ЧОС које се односе на упознавање са правилима понашања у школи и израду одељењских правила; теме везане за другарство, узајамно уважавање, толеранцију; ненасилно решавање сукоба, радионице везане за права детета, за превенцију дискриминације	Часови одељењског старешине и радионице	Током године, према плановима рада одељењског старешине	Евиденција у дневницима образовно васпитног
Превенција насиља реализацијом културних, спортских, хуманитарних и других активности	Рад у области културних, спортских, хуманитарних и других активности уз укључивање ученика у разноврсне садржаје чији је циљ квалитетно организовање слободног времена, развијање тимског рада а посебно промовисање здравих животних стилова	Наставници, ученици, одељењске старешине, стручни сарадници, родитељи	Током године, према плановима спортских, културних, хуманитарних активности,	Евиденција посета у дневницима образовно васпитног, евиденција реализованих активности

			према програму здравствене заштите ученика	
Превенција насиља раном идентификацијом ризика	Идентификовање и рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања анкетирањем ученика, давањем предлога мерама за превенцију и заштиту после обраде анкета	Чланови тима	Фебруар –мај	Анкете, извештаји истраживања, предлози мера
Превенција насиља упознавањем ученика са правилницима и процедурама у поступању у школи	Упознавање ученика са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље злостављање и занемаривање – и Правилником о поступању установе при појави дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, упознавање са правилима понашања у школи, израда одељењских правила	ОС	Септембар	Евиденција у дневницима образовно васпитног рада- ЧОС
Активности ученика чланова Ученичког парламента	Организација хуманитарних акција, реализација вршњачких едукација из превенције насиља и дискриминације, извештавање ученичког парламента о раду Тима	чланови парламента и наставници који координирају рад, педагог	Током године	Извештај о раду Ученичког парламента, организоване дебате, фотографије

Превенција насиља укључивањем родитеља ученика	Упознавање родитеља ученика са правилницима, протоколом о поступању у случају насиља, платформама, садржајима за превенцију насиља, на родитељским састанцима , путем сајта, огласне табле,	Наставници, одељењске старешине, педагог директор, Савет родитеља	Током године	Евиденција у дневницима образовно васпитног рада,
	Рад сародитељима ученика који испољавају проблеме у понашању, укључивање родитеља решавање ових проблема у школи, извештавање Савета родитеља о раду Тима			засписници родитељских састанака, личне евиденције ОС и педагога, извештаји рада Савета родитеља
Превенција насиља усавршавањем запослених	Стручно усавршавање запослених у установи и ван установе, упућивање запослених на платформе, садржаје за превенцију насиља,	Директор, тим за професионални развој запослених	током године	Записници Наставничог већа, стручних већа, сертификати са похађаних обука обука

Сарадња са локалном средином	Договори, анализе, предавања и радионице за ученике, родитеље, реализација пројеката и заједничких активности са –Домом здравља, Патронажном службом, Заводом за заштиту здравља, Школском управом, Центром за социјални рад, Локалном самоуправим, Црвеним крстом, спортским клубовима и удружењима, библиотеком, МУП-ом	Директор, наставници, одељењске старешине, педагог, сарадници из локалне средине	током године према планираним активностима сарадника локалне средине, и по потреби	Евиденције сарадње са установама, личне евиденције ОС и педагог извештаји реализације посебних програма
Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања или занемаривања Заустављање дискриминаторног понашања	-прикупљањем информација / директно или индиректно / -преглед видео записа	-Тим и сви запослени	-редовно током године	
Прекид насиља и смиривање учесника Смиривање ситуације при појави	-на месту дешавања раздвојити сукобљене и по потреби пружити или обезбедити потребну помоћ	сви запослени у установи	-у моменту дешавања дискриминације	

Обавештавање родитеља, ОС, васпитача Подношење пријаве директору о дискриминаторном понашању	-телефонским путем или писмено Информације о дискриминаторном понашању	ОС, Тим, директор	-одмах после прекида и смиривања или по сознању	
Консултације у вези насиља које се десило / околности, анализа чињеница, процена нивоа / и у вези појаве дискриминације	-разговор	ОС, дежурни наставник , педагог, Тим, директор ученички парламент	-непосредно после дешавања	
Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво насиља Појачан васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво дискриминације	-разговор са починиоцима насиља - разговор са ученицима који су трпили насиље или дискриминацију -разговор са ученицима сведоцима насиља и целим одељењем -разговор са родитељима	ОС и родитељи	-увек када се деси насиље и дискриминациј а	
Евиденција и праћење понашања ученика у насиљу првог нивоа и извештавање Тима	-евиденција насиља -праћење мера -писани извештај Тиму на крају тромесечја	ОС	-код сваке појаве насиља првог нивоа	

Појачан васпитни рад са ученицима који су поновили насиље првог нивоа	-прикупљање информација и разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима и даљи васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитнодисциплински поступак	ОС,педагог, чланови Тима директор, родитељ	-увек када одељењски старешине процени да је овај рад неопходан, рад једном или неколико пута поновљеног насиља првог нивоа	
Послови везани за процедуре насиља другог нивоа Послови везани за процедуре дискриминације другог нивоа	-изјаве ученика у присуству родитеља о самој ситуацији -прикупљање осталих података - разговори одељењског старешине и педагога са учеником и родитељима - даљи појачан васпитни рад са учеником и одељењем -по потреби директор покреће васпитнодисциплински поступак	ОС, педагог,чланови Тима директор -родитељ	-увек када се деси насиље и дискриминациј а другог нивоа	
Израда оперативног плана заштите за ученике- ученике починиоце насиља и дискриминације и жртве	-планови за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, педагог, директор родитељ и др.	-у сваком насиљу другог нивоа	
Послови везани за процедуре насиља	-послови око прикупљања информација - изјаве о насиљу ученика коју он даје директора у присуству педагога, и родитеља /ако није спречен /	ОС,педагог, -остали чланови Тима директор	-увек када се деси насиље и дискриминација	

трећег нивоа Послови везани за процедуре дискриминације трећег нивоа	-директор покреће васпитно-дисциплински поступак -изрицање мере -информисање, по потреби укључивање и сарадња са Центром за социјални рад, здравственим службама, полицијом, Школском управом и другим организацијама -појачан васпитни рад са учеником	-родитељ представници других организација	трећег нивоа	
Подношење пријава надлежним органима, организацијама и службама и обавештавање Школске управе о насиљу и злостављању трећег нивоа и дискриминацији трећег нивоа	-пре подношења пријаве разговор са родитељима -писмена пријава -писмено обавештење	директор школе	-у року од 24 сата	
Израда оперативног плана заштите за ученике-ученике починиоце насиља и дискриминације и жртве	-планови за сваког ученика појединачно	Тим за заштиту / ОС, педагог, директор, родитељ и др.	-у сваком насиљу трећег нивоа	

Информисање Центра за социјални рад и полиције о сумња или сазнање о насиљу, злостављања или занемаривању које ученик трпи у породици	-писмено обавештење	директор школе	- када се сумња или се утврди да постоји такво насиље	
Обавештавање родитеља и полиције када постоји сумња да насилни догађај има елементе кривичног дела или прекршаја	-писмено обавештење	директор школе	- када се сумња или утврди да насиље има елементе кривичног дела или прекршаја	
Послови везани за процедуру када је запослени починилац дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	-директор школе предузима мере према запосленом, а са дететом процедура заштите	директор школе	- када је запослени починиоц	
Обавештавање полиције када је родитељ починилац насиља и злостављања према запосленом	-позивање полиције директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.	директор секретар, дежурни наставни чланови Тима	-одмах када се насиље деси	

Обавештавање родитеља, а ,по потреби, полиције и Центра за социјални рад о насиљу ученика према запосленом - покретање васпитнодисциплинског поступка за тог или те ученике -изрицање васпитнодисциплинске мере у складу са Законом	-обавештавање родитеља и надлежних институција -рад на процедури покретања васпитнодисциплинског поступка и изрицања васпитно-дисциплинске мере на седници Наставничког већа	директор школе директор и остали учесници у васпитнодисциплинском поступку	-одмах када се насиље деси	
Обавештавање родитеља, полиције и Центра за социјални рад о сумњи да је починилац дискриминације и насиља треће одрасло лице	-усмено и писмено обавештавање	директор школе	-одмах по сазнању	
Реализација друштвено-корисног и хуманитарног рада	саставни део процедура је избор ДКР у сваком конкретном случају / бира и предлаже ОС, усваја одељењско веће /, а његову реализацију организује и прати ОС/стручни сарадници	ОС, чланови одељењског већа, стручни сарадници, родитељи	Према плану заштите	

11. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ сарадње са породицом је подстицање и неговање партнерског односа, заснованог на принципима међусобног разумевања, поштовања

и поверења наставника, ученика и родитеља.

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програми у области сарадње са породицом усмерени су на јачање родитељске компетенције и имају социо-едукативни и саветодавни карактер. Сарадња са породицом одвијаће се плански и систематски током целе године укључујући породице у планирању, реализацији и евалуацији те сарадње. Да би се што боље одговорило потребама деце, породице и средине, сарадња ће се реализовати применом и комбинацијом различитих облика сарадње:

Сарадња са родитељима остварује се кроз укључивање родитеља у систематски васпитни рад школе путем родитељских састанака, Савета родитеља и индивидуалних контаката наставника и родитеља. На тај начин врши се координација педагошког деловања породице и наставника. Осим тога педагошко-психолошка служба обавља разговоре са родитељима ради упућивања у напредак ученика, али и у случајевима дешавања проблема и приметног непримереног понашања. Тада родитељи, одељењски старешина и педагошко-психолошка служба проналазе најбољи начин за решавање настале ситуације. У случајевима дешавања насиља, злостављања и занемаривања, школа одмах обавештава родитеље, предузима потребне кораке и сачињава план подршке и заштите у који укључује и сарадњу са родитељима, односно заједничко деловање породице и школе.

Сарадња се остварује кроз:

међусобно информисање о здрављу, психофизичким способностима и социјалном развоју ученика, информисање о учењу, понашању, ваннаставним школским активностима, условима рада у породици и друштвеној средини. Такође и кроз индивидуалне разговоре и размену мишљења родитеља, наставника и стручних сарадника о напредовању и понашању ученика у породици и школи, припрема информација за групу родитеља код чије деце се јављају потешкоће у развоју – помоћ родитеља у налажењу нових најбољих решења, као и рад савета родитеља школе.

Разговор организује одељенски старешина у сарадњи са педагогом школе.

Родитељски састанци:

ОС је стручно лице које је задужено да сазива, припрема и води родитељске састанке. Родитељски састанци се одржавају најмање 4 пута годишње (или по потреби) .Евиденција родитељских састанака се води у дневнику рада.

ОБЛИК САРАДЊЕ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	НАЧИН И ЦИЉ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ
Општи родитељски састанци	-уознавање родитеља са организацијом рада школе, правилима понашања, правима и обавезама ученика и кућним редом -прелазак са разредне на предметну наставу -формирање савета родитеља - избор нових чланова -решавање питања екскурзија и осигурања ученика -радни дан ученика - анализа успеха ученика на крају првог класификационог периода -разговор о побољшању квалитета рада и живота у школи, предлози за акције и укључивање родитеља, организовање прославе Школске славе -уознавање родитеља са радом ученичког парламента -анализа успеха ученика на крају првог полугодишта -однос ученик,наставник, родитељ -значај правилног избора занимања за ученике 8.разреда -анализа успеха на крају трећег класификационог периода	Одељењске старешине, чланови Савета родитеља	Родитељски сасатнци, састанци Савета родитеља, упућивање у неопходне информације које се тичу ученика и школског живота	Септембар, новембар, јануар, април, мај

	-разматрање реализације наставе и предстојеће матуре -разматрање плана екскурзија за наредну школску годину -васпитно- дисциплинске мере -извештај о раду савета родитеља			
Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају потешкоћа у понашању и учењу	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема, размена информација, упућивање	Одељењске старешине, педагог, родитељи	Саветодавни разговори са педагошкопсихолошком службом у циљу решавања проблема у понашању и учењу	Према потребама родитеља (посебном договору)

Индивидуални контакти са родитељима	На иницијативу родитеља, одељењског старешине, наставника, стручне службе са циљем информисања о напредовању ученика	Одељењске старешине, наставници, педагог, родитељи	Разговори у канцеларији педагога са циљем упућивања у напредак ученика и отклањање евентуалних проблема	По потреби родитеља или по договору
Отворена врата	Присуство родитеља различитим облицима образовно - васпитног процеса	Учитељи, наставници, стручни сарадници	Родитељи присуствују настави у циљу успостављања боље сарадње и ради стицања увида у начин рада са ученицима	Према договору
Анкетирање родитеља	Праћење успешности сарадње са породицом	Одељењске старешине, педагог, директор	Путем анкете ће се пратити успешност сарадње са породицом. На крају школске године школа организује анкетање родитеља/старатеља са циљем стицања увида у њихово задовољство сарадње са породицом и у погледу давања сугестија за побољшање	На крају школске године

Пано за родитеље	Пружање неопходних информација путем огласне табле за родитеље	Одељењске старешине, педагог	На огласној табли се објављују актуелне информације у које родитељи треба да буду упућени, а тиче се ученика и школских дешавања	Током школске године
Родитељи ученика	Учешће чланова породице у заједничким активностима школе	Наставници, родитељи, ученици, стручна служба, директор	Учешће родитеља у школском животу (Школски одбор, Савет родитеља, манифестације: пријем првака, Дан школе, Свети Сава, прослава мале матуре, празници, излети)	У току школске године

12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ: -Стварање услова за обављање делатности установе

- Коришћење свих услова и погодности локалне самоуправе за осавремењивање и побољшање рада школе
- Добијање сагласности за упис
- Учествовање у културним манифестацијама које организује локална самоуправа

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Учешће на пројектима	Израда пројеката и аплицирање код локалне самоуправе достављањем потребне документације на конкурсима и пројектима	Директор и тим за писање пројеката	Током године	Евиденција у документацији и урађени пројекти
Достављање докумената о раду школе	Достављање ГПР школе за наредну годину и Извештаја о реализацији ГПР за петходну годину, Школски програм- који се доноси на 4 године- анекси.	Директор и секретар школе	Током године	Евиденција достављених докумената
Остваривање материјалних услова за обављање основне делатности	Израда финансијских планова , извештаја, рачуна, извода, потраживања школе, консултације и присуство на састанцима	Директор школе и шеф рачуноводства	Сваког месеца тогом школске године	Евиденција у документацији

Достављање информација од значаја за локалну самоуправу о ученицима	Спискови ученика који имају право на месечне карте за превоз, спискови ученика који су у први разред	ОС, наставници. Секретар школе, рачуноводство	септембар	Достављени спискови, извештаји, признанице ио пријему докумената
Сарадња са месним заједницама на чијим територијама се налази матична школа и издвојена одељења -	Разматрање проблема везаних за рад школе и решавање истих, учешће школе у акцијама које организује месна заједница везаних за рад школе -	директор, представници месних заједница	током године	Записници састанака, фотографије, учешће у акцијама
Учешће представника локалне самоуправе у културној и јавној делатности школе	Пријем ученика у први разред, прослава Дана школе, Светог Саве, посете делегација у организацији локалне самоуправе Пријем Ђака генерације код градоначелника града Сомбора	Директор, чланови, ШО, педагог, наставници	Током године	Годишњи изрештај о раду школе
Учешће представника локалне самоуправе у школском одбору	3 члана локалне самоуправе чине састав у школском одбору	школском одбору	Током године	Годишњи изрештај о раду Школског одбора
Локални савет родитеља	Учешће представника Савета родитеља школе у раду Градског савета родитеља	Представници Савета родитеља, директор	током године	Записници Савета родитеља школе и града

Надзор примене прописа	Инспекцијски прегледи везани за рад током године из области финансија, просвете, грађевинарства,....	Просветни, санитарни, финансијски и други инспектори	Током године	Извештаји инспекцијског надзора
------------------------	--	--	--------------	---------------------------------

13. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Програм професионалне оријентације у основној школи има за циљ да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.

Општи задаци професионалне оријентације реализоваће се кроз конкретизоване задатке у оквиру професионалног информисања, саветовања и праћења развоја и успешности ученика у школи и то кроз све облике васпитно-образовног рада: обавезни наставни процес, додатна настава, слободне активности, одељењске заједнице, часови разредног старешине, родитељски састанци.

Носиоци активности из оквира професионалне оријентације су: учитељи, одељењске старешине, предметни наставници, психолог, педагог, родитељи и стручна лица других институција.

При постављању задатака из оквира програма професионалне оријентације пошло се од савремених научних сазнања о карактеристикама професионалног развоја и избору занимања и реалних могућности примене тих сазнања.

Општи задаци

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да сами свесно доприносе сопственом професионалном развоју.
2. Упознавање ученика са светом рада и занимања, системом средњег васпитања и образовања и њихово оспособљавање за самостално прикупљање информација које се односе на свет рада и систем средњег образовања.

3. Формирање правилних ставова према раду
4. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања
5. Подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и свету рада
6. Успостављање сарадње са ученичким родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја
7. Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика.

Концепт програма ПО остварује се кроз пет модула:

- **самоспознаја**– препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења;
- **информисање о занимањима и каријери**– припрема расположивих информација о занимањима на структурисан начин или информација које тек треба развити, да би се омогућила информисана одлука о избору занимања;
- **упознавање са путевима образовања** – мрежом школа – познавање путева образовања и каријере који воде ка остварењу жељеног занимања;
- **реални сусрети са светом рада**– реализовних посетом родитеља школи и представљањем њиховог занимања
- **доношење одлуке о избору школе и занимања** – самостално, промишљено и одговорно доношење одлуке о избору школе или занимања.

Професионална оријентација подразумева **укључивање и међусобно повезивање свих актера** који имају пресудну улогу и утицај на развој личности ученика и на процес доношења одлука при њиховом избору занимања и остваривању професионалног развоја: родитељи, наставници, стручни сарадници, лекари, стручњаци при Националној служби за запошљавање и други.

Носиоци активности и реализације програмских задатака професионалне оријентације су: школски психолог и педагог, одељењске старешине и предметни наставници.

Реализација програмских задатака из области професионалне оријетације остварује се у оквиру садржаја редовне наставе и изборне

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћењења
Реализација радионица из пројекта „ПО на прелазу у средњу школу“	за ученике 7 и 8. разреда реализација радионица у циљу помоћи у реалном сагледавању и процењивању сопствених особина, способности, вештина, интересовања, мотивације;	Одељењске старешине, и чланови ПО тима	Током године	Евиденција у дневницима и лична евиденција наставника и педагога
Индивидуално професионално саветовање за ученике 8. разреда -	тестирање и разговори индивидуално са ученицима батеријом психолошких тестова	Педагог школе	април, мај, по потреби	Лична евиденција педагога
професионално саветовања са ученицима и родитељима	Саветодавни рад	Наставници и педагог	Током године	Евиденција у дневницима и лична евиденција наставника и педагога
Информисање о занимањима	Прикупљање и колективирање информација о занимањима – зидне новине о квотама за упис у образовне профила на територији Западнобачког округа	Педагог	Прво полугодиште	Зидне новине

наставе, а сви задаци из овог подручја биће уграђени у планове рада наставничког, одељењског и стручних већа, савета родитеља, школског одбора и ученичког парламента.

Организовање посета представника средњих школа	У нашој школи презентација образовних профила средњих школа за ученике осмог разреда	Одељењске старешине, наставници и чланови ПО тима	Март- мај	Евиденција у дневницима и лична евиденција наставника и педагога и тима ПО
Обавештавање ученика о информацијама од значаја за упис у средњу школу	Ученици се редовно обавештавају о данима отворених врата у средњим школама и „Сајму образовања“,	Одељењске старешине осмих разреда, чланови ПО тима	Април-мај	Евиденција у дневницима и лична евиденција наставника и педагога и тима ПО
Сарадња са НСЗ - Каријерно вођење	Предавање	Сарадница за каријерно вођење	мај	Евиденција у дневницима
Организација предавања за ученике	Предавања и радионице на часовима о здрављу и избор занимања, Фактори који утичу на избор занимања, значај правилног избора занимања	Наставници и педагог	Током године	Евиденција у дневницима
Организовање посета	Посете ученика, учешће у реалним сусрети за ученике привредним организацијама	Одељењске старешине, наставници и чланови ПО тима	Април-мај	Евиденција у дневницима и лична евиденција

				наставника и педагога
--	--	--	--	--------------------------

14.ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ:

- Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здравим начином живота и развојем хуманих односа међу људима
- Усвајање знања о чувању здравља, болести и знања о чувању здравља, болести и могућностима лечења;
- Развијање свести и одговорности појединца за сопствено здравље, о значају личне хигијене, хигијене исхране и хигијенског начина живота
- Подизање здравствене културе ученика тако да брига о здрављу буде саставни део свакодневних навика, потреба и поступања;
- Спровођење примарне превенције од болести зависности;
- Учешће ученика у унапређењу животне средине и хигијенско – естетског очувања школе;
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља ученика.

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћењења
Развијање међупредметне компетенције одговорност за сопствено здравље	Сарадња Стручних већа на повезивању наставних и ваннаставних активности - часови свет око нас , природа и друштво, биологија, физичко и здравствено васпитање, хемија, српски и страни језик историја, географија, ликовна култура, грађанско васпитање.	Учитељи, предметни наставници, одељењске старешине	Током године	Евиденција наставника о реализацији часова где се развија међупредметна компетенција о одговорност за сопствено здравље
Превентивно компензацијско вежбање	У оквиру наставе физичког и здравственог васпитања и активности обогаћеног једносменског рада редовно ће се радити на спречавања и отклањања телесних деформитета и лоших последица вишечасовног седења. Ученици се оспособљавају у самосталном	Предметни наставници и наставници који реализују активносту у обогаћеном	Током године	Лична евиденција наставника физичког и здравственог васпитања, евиденција наставника који реализују активносту у обогаћеном једносменском раду

Предавања Патронажне службе Дома здравља	Реализација предавања у сваком одељењу од 1. до 8. разреда према избору тема Дома здравља од личне хигијене, здраве исхране, промена у пубертету до бављења спортом и заштите од алкохола, дувана и психоактивних супстанци /	Сарадници Патронажне службе у Сомбору	према плану Патронажна служба Дома здравља Сомбор у договору са школом	Евиденција сарадника Патронажне службе, извештај о реализацији сарадње са Патронажном службом, есдневник - евиденција радионица
Стоматолошки преглед ученика и радионице везане за заштиту и здравље зуба	Стоматолошка служба ће организовати стоматолошки преглед ученика и радионице везане за заштиту и здравље зуба	Стоматолошка служба при амбуланти у школи	Током године	Здравствени катрони ученика, есдневник - евиденција радионица
Индивидуални саветодавни рад са ученицима и родитељима	Повезивање ученика и њихових родитеља са специјализованом здравственом службом по потреби	Одељењске старешине, стручна служба школе	По потреби током године	Лична евиденција одељењског старешине, педагога,
Неговање здравих стилова живота у погледу физичког здравља	Реализацијом ЧОСа, на часовима редовне наставе, слободних активности, радионица стручних сарадника школе и сарадника здравствених установа града Сомбора оспособити ученике да умеју да утврде сопствене потребе за храном и њихов однос са растом и развојем, за формирање ставова у погледу исхране, развијање	Учитељи, предметни наставници, одељењске старешине, стручна служба школе, сарадници	Током године	есдневник - евиденција редовних часова, ЧОСа, радионица, лична евиденција одељењског старешине, педагога, евиденција сарадника

	личне одговорности за бригу о телу, потреба за одмором; спавање и рекреација; коришћења слободног времена	здравствених установа Сомбор		здравствених установа
Неговање здравих стилова живота у погледу социјалних интеракција у школи	Реализацијом ЧОСа, на часовима редовне наставе, слободних активности, радионица стручних сарадника школе и сарадника здравствених установа града Сомбора оспособити ученике да разумеју потребе и осећања своја и других, водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући их, , оспособљавати ученике за формирање и неговање пријатељства са другим ученицима	Учитељи, предметни наставници, одељењске старешине, стручна служба школе, сарадници здравствених установа Сомбора	Током године	есдневник - евиденција редовних часова, ЧОСа, радионица, лична евиденција одељењског старешине, педагога, евиденција сарадника здравствених установа

15. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ :

- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из породица у ризику или породица са проблематичним односима,
- сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
- утврђивање социоекономског статуса родитеља,
- упућивање родитеља на остваривање права,
- развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћењења
Подршка деци из осетљивих група	Идентификација и саветодавни рад и обезбеђивање подршке ученицима с тешкоћама у емоционалном развоју, сазревању и оних са тежим породичним проблемима, деце са променама у понашању, тешкоћама у напредовању и деце из депривираних средина, праћење адаптације ученика из осетљивих група	Учитељи, наставници, педагог	Током године	Лична евиденција наставника, стручних сарадника
Подршка родитељима деце из осетљивих група	Оспособљавање родитеља за решавање проблема, саветодавни рад са родитељима, Информисање / упућивање родитеља о врстама помоћи које могу остварити кроз различите институције	Педагог, наставници, ЦСР	Током године	Лична евиденција наставника, стручних сарадника, евиденција образовно васпитног рада о посетама родитеља
Сарадња са установама: Центром за социјални рад и Црвеним крстом и ИРК	информисање сарадника ЦСР о породичном статусу, праћење породичног статуса, Праћење ефеката указане социјалне помоћи информисање / упућивање родитеља о врстама помоћи које могу остварити у ЦСР, Црвеном крсту, Интерресорне комисије, давање мишљења ИРК	Одељењске старешине, педагог, СТИО	Током године	Лична евиденција наставника, стручних сарадника и сарадника ЦСР, ЦК, налаз и мишљење за ИРК
Посредовање у остваривању права на материјалну помоћ	Нокон договора са корисником, писање дописа, молби установама за остваривање права на материјалну помоћ /уџбеници, настава у природи, екскурзије, хуманитарне пакете лечења,	Одељењске старешине, педагог	Током године	Дописи у личној евиденцији одељењског старешине, педагога

Спровођење хуманитарних акција на нивоу школе	Организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима	Директор, УП	Током године	Евиденција о хуманитарној акцији, признанице о донираном новцу, извештаји УП
Укључивање Ученичког парламента	Учешће у организацији хуманитарних акција, организовање радионица и укључивање ученика из осетљивих група	Ученички парламент	Током године	Извештај о раду Ученичког парламента

16. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљеви:

- развијање позитивног односа према природи, изграђивање свести ученика о заштити животне средине;
- оплемењивање уже и шире околине;
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређењу школе и насеља;
- стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који мењају, обогаћују или угрожавају животну средину;
- доприносе очувању и заштити човекове околине и активно утичу на еколошко, хигијенско и естетско уређење школског простора.

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Учење ученика о значај очувања разноликости живог света на планети	Реализација градива на часовима редовне и додатне наставе	Наставници биологије и ученици	Током године	Евиденција у дневницима васпитнообразовног рада
Учење ученика о заштити од загађивања	Предавања и презентације на часовима редовне наставе, слободних наставних активности, секцијама, предавање о обновљивим изворима енергије, рециклажи, енергетској ефикасности, о значају примарне селекције отпада	Наставници биологије, технике и технологије, географије, учитељи, ученици	Током године	Евиденција у дневницима васпитнообразовног рада, увид у продукте и презентације, сајт и фејсбук страница школе

Обележавање важних еколошких датума	Презентације и израда паноа на часовима редовне наставе и еколошке секције	Наставници биологије, учитељи и ученици	Током наставне године	Евиденција у дневницима васпитнообразовног рада, увид у продукте и презентације, сајт и фејсбук страница школе
Стицање одговарајућих знања о заштити животне средине	Реализација тема на ЧОС-у	одељењске старешине	према плановима током године	Евиденција у дневницима васпитнообразовног рада
Укључивање у акције, пројекте и активности локалне заједнице с циљем заштите животне средине	Учешћем у реализацији акција, пројеката у локалној заједници	Учитељи, наставници, одељењске старешине,	Током године	Извештаји о реализацији пројеката, акција, извештај о учешћу ученика на конкурсима
Еколошко , хигијенско и естетско уређење школског простора	Уређење дела школског дворишта, прављење кућице за птице од рециклираног материјала	Учитељи, наставници, ученици, помоћно особље	Током године	Продукти, уређено школски простор
Укључивање родитеља у активности од значаја за очување животне средине	Учешће родитеља у акцијама које организује школа, примарна селекције отпада	Одељењске старешине, директор, родитељи ученика	Током наставне године	Евиденција Савета родитеља, родитељских састанака, реализованих активности

17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ реализације излета, екскурзија и наставе у природи је усвајање дела наставног програма, непосредним упознавањем културноисторијског наслеђа и природних лепота.

Развијањем позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима, гради се одговоран однос према наслеђу. Оснажују се и позитивни социјални односи између ученика, и ученика и наставника.

Такође, циљеви су и: очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

На основу Правилника о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи израђује се план и програм реализације по разредима, који се налази у Годишњем плану рада школе.

Школа, сваке године, расписује јавну набавку по процедури која се налази у Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС“ бр. 91/2019).

18. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Програм инклузивног образовања

РЕДНИ БРОЈ	САДРЖАЈ/ АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ /САРАДНИЦИ	ИСХОДИ
1.	Конституисање Стручног тима за инклузивно образовање, Израда годишњег програма рада Стручног тима за инклузивно образовање	Састанци	Септембар	Тим за инклузију	Решења члановима тима, Записник о одржаном састанку тима, наставничког већа, педагошког колегијума, школског одбора Усвојен програм инклузивног образовања школе
2.	Снимак стања у установи (прикупљање података о ученицима и идентификовање ученика којима је потребна додатна подршка	Прикупљање података, разговори, списак идентификованих ученика	Током године	Тим за инклузију, педагог, родитељи, ученици, наставници, одељењске старешине	Тим поседује информације о ученицима којима је потребна додатна образовна подршка (записници са састанака, документација)

3.	Сарадња са родитељима Сагласност за ИОП и прикупљање података од родитеља о породичној, здравствено-социјалној ситуацији у којој ученик живи.	Потписане сагласности, разговори, састанци	Током године	Тим за инклузију, педагог, родитељи, одељењски старешина	Родитељи су упознати са процесом израде ИОП, мотивисани су за сарадњу, сарађују са члановима Тима, пружају повратне информације
4.	Пружање помоћи наставницима у изради Педагошког профила ученика и ИОП-а за сваког ученика, семинари о инклузији, литература	Белешке о разговорима, едукативни материјал, приручници	Током школске године	Тим за инклузију, педагог, директор	Едукативни материјал, списак акредитованих семинара, обуке
5.	Праћење постигнућа по ИОП-у и вредновање ИОП-а	Праћење часова, Измене и допуне ИОП-а, одељењска већа ,записници са састанка Педагошког колегијума	Током школске године	Педагог, наставници, одељењске старешине, Тим за инклузију	Извештаји одељењских старешина, евалуација тима за додатну подршку
6.	Предлози потребних наставних средстава , бесплатних уџбеника и друге могућности подршке ученицима који су обухваћени инклузијом	Списак ученика за бесплатне уџбенике, записници са предлозима са састанака	Током школске године	Педагог, наставници, одељењске старешине, Тим за инклузију, Тим за додатну подршку	Едукативни материјал, бесплатни уџбеници за ученике који се образују по ИОП-у

7.	Вођење документације о раду тима, евиденције о ученицима	Састанци тима за инклузију(минимум 4)	Током школске године	Педагог, тим за инклузију	Записници са састанака тима
8.	Сарадња са интересорном комисијом, Центром за социјални рад, Домови здравља, ШОСО са домом Вук Карађић	Дописи, записници са састанака	Током школске године	Тим за инклузију, педагог	Сарадња школе са релевантним институцијама, повратне информације

19. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школа поседује *Акт о процени ризика за сва радном места и у радној околини* као и *Правилник о безбедности и здрављу на раду*.

ПОДРУЧЈЕ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
БЕЗБЕДНОСТ НА РАДУ	Информисање запослених радника са прописаним мерама и нормативима безбедности на раду Континуирано праћење исправности инфраструктуре школе и благовремено отклањање кварова Провера противпожарног система Обука запослених за противпожарну заштиту Оспособљавање запослених из области безбедности на раду Коришћење централизованог видео надзора Усаглашавање аката са Законом Информисање и едукација родитеља/старатеља Едукација ученика Сарадња са другим надлежним институцијама	Директор Секретар Домар Стручњаци из области, домар Стручњаци из области Стручњаци из области Директор Секретар Сви запослени, стручњаци из области Сви запослени
ЗАШТИТА ЗДРАВЉА НА РАДУ	Информисање запослених радника о прописаним мерама у случају епидемије Обука запослених радника о пружању прве помоћи Обука запослених из области здравља на раду Дезинсекција и дератизација простора, два пута годишње Набавка заштитне опреме	Завод за јавно здравље Стручњаци из области Надлежна установа Директор

ОСИГУРАЊЕ	Осигурање запослених Осигурање школске имовине Осигурање ученика Осигурање одговорности из делатности	Изабрана осигуравајућа кућа
------------------	--	-----------------------------

20. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ НОВИМ УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

Циљ програма подршке новим ученицима и запосленим радницима је укључивање и оспособљавање образовно-васпитни рад.

ПОДРУЧЈЕ РАДА	АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ
НОВИ НАСТАВНИЦИ	Регулисање правних докумената Упознавање са члановима колектива и простором школе Упућивање запосленог радника у школска документа и правилнике Упућивање запосленог радника у послове на којима је распоређен Оспособљавање запосленог радника у писању педагошке документације Посета часовима колега истих по позицији Подршка у реализацији наставних и ваннаставних активности	Директор, стручни сарадници, ментор, наставници, ученици
НОВИ УЧЕНИЦИ	Регулисање правних докумената у сарадњи са родитељима Упознавање са члановима одељењске заједнице, одељењским старешином и простором школе Упознавање са правилима школе Подршка у образовању и социјализацији у сарадњи са родитељима Израда програма за стицање елементарних знања из српског језика за ученике који га не знају у функционалној мери	Директор, стручни сарадници, Транзициони клуб, Вршњачки тим, наставници, ученици, родитељи

	Праћење адаптације у школској средини и напредовања у учењу у сарадњи са родитељима	
--	---	--

21.ПРОГРАМ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Продужени боравак је необавезни облик непосредног васпитно образовног рада који се проводи изван редовне наставе и има своје педагошке, васпитне, здравствене и социјалне вредности.

Продужени боравак као облик организованог рада представља могућност да ученици првог и другог разреда, поред редовне наставе, буду у школи још један део дана, пре свега када су им родитељи на послу.

Организовани самостални рад ученика произлази из наставног програма, а методе рада учитеља и ученика идентичне су методама рада редовне наставе. Програм продуженог боравка спроводе учитељи.

МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

У склопу продуженог боравка се налазе две просторије, тоалет, као и остава.

Просторија за учење, која је опремљена довољним бројем клупа и столица, које се по потреби могу размештати. Осим беле табле, просторија има рачунар и пројектор.

Просторија за игру и одмор је опремљена са мноштвом дидактичког материјала неопходног ученицима за рад. Збирка друштвених и дидактичких материјала, као и аудио- визуелних средстава се стално обогаћује.

ЦИЉЕВИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

- Брига о деци и организовано спровођење активности у време када нису на настави, ни са родитељима;
- Целокупном организацијом и начином рада понудити различите садржаје и обогаћену средину, утицати на изједначавање услова учења и рада у школи за сву децу, без обзира на социолошко и културолошко порекло;
- Утицати на развој целокупне личности и индивидуалних потенцијала детета организацијом различитих садржаја;
- Унапређење социјалних вештина детета кроз интеракцију са другом децом у време боравка у школи;
- Припремити дете за даље образовање, оспособити га за учење (учити како учити) и помоћи му у савладавању градива;
- Неговати хуманост, љубав и навике културног понашања, колективног и другарског духа;
- Неговање поштовања различитости и толеранције;

- Развијати радно васпитање кроз свакодневно решавање домаћих задатака и извршавање постављених обавеза, развијати иницијативност и упорност у раду;
- Развијати физичке способности боравком деце на чистом ваздуху, телесном вежбом и друштвеним играма;
- Естетско васпитање и неговање навика личне хигијене, хигијене школског простора и прибора .

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

- Потпун и хармоничан развој детета;
- Омогућавање развијања индивидуалних потенцијала и индивидуалног приступа детету;
- Оспособити ученике за самостално учење, развијати радозналост и мотивисаност за учење;
- Развијање и неговање писмености, језичке и математичке;
- Развој креативности и способности решавања проблема;
- Поштовање различитости и неговање толеранције;
- Брига о деци са посебним потребама;
- Олакшавање прелаза из нижих у више нивое образовања;
- Неговање смисла за заједнички живот и рад, узајамну помоћ и културно понашање;
- Обављање једноставних послова услуживања као дела радног васпитања.

У продуженом боравку планира се остваривање следећих активности:

- Усклађивање активности у продуженом боравку са наставним градивом, као и са распоредом часова редовне наставе одељења чији су ученици укључени у продужени боравак;
- Организовање индивидуалног рада ученика на изради домаћих задатака и савлађивању школског градива уз помоћ учитеља у продуженом боравку;
- Приликом рада неопходно је користити све познате облике рада што подразумева рад у пару, колективни, индивидуални и групни рад;

- Планирање самосталног рада ученика у зависности од узраста ученика, предмета, као и од брзине савладавања нових наставних области, односно психо - физичких могућности сваког појединца;
- Усмеравање и мотивисање ученика од стране учитеља, уз примену разних наставних метода и техника, у циљу што успешнијег осамостаљивања ученика за даљи индивидуални рад;
- Сарадња са учитељима првог и другог разреда у циљу што квалитетнијег рада са ученицима у продуженом боравку, као и размена мишљења, како би слика о напредовању сваког појединца била што потпунија;
- Праћење и поштовање иницијативе од стране учитеља, кроз заједничке састанке ради континуираног међусобног информисања;
- Сарадња са стручном службом;
- Планирање што разноврснијих садржаја и облика слободних активности неопходних за развој свих компонената личности ученика (интелектуалне, моралне, физичке, радио- техничке, естетске...).
- Слободне активности подразумевају: креативне радионице и музичке, ликовне, спортске, драмско – рецитаторске активности;
- Учешће у обележавању значајних датума које школа прославља;
- Оспособљавање ученика за руковање разним наставним средствима (компјутер);
- Сарадња са родитељима деце у продуженом боравку.

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ ВЕЋА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

<i>Време реализације</i>	<i>Активност/тема</i>	<i>Начин реализације</i>	<i>Носиоци реализације и сарадници</i>
СЕПТЕМБАР	1. Доношење плана рада стручног већа за продужени боравак 2. Формирање група и договор о раду 3. Разно	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку, Директор Педагог
ОКТОБАР	1. Договор о активностима у Дечјој недељи 2. Договор о активностима поводом Дана школе 2. Реализација наставних садржаја 3. Упознавање са проблемима у настави 4. Проналажење начина како најуспешније радити домаће задатке	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку, Директор, Педагог
НОВЕМБАР	1. Договор са учитељем 1. разреда 2. Договор са учитељима 2. разреда 3. Договор са учитељима 3. разреда	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку, Директор, Педагог

	4. Договор са учитељима 4.разреда 5. Актуелно		
ДЕЦЕМБАР /ЈАНУАР	1. Израда честитки и украса за Нову годину и Божић 2. Анализа рада слободног времена и слободних активности 3. Припрема приредбе за школску славу,Светог Саву; учешће ученика и задужења наставника са продуженог боравка 4. Анализа успеха ученика који долазе на продужени боравак 5. Актуелно	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку, Директор, Педагог
МАРТ	1.Игре у школском дворишту 2.Друштвене игре- такмичење 3.Обележавање празника-Васкрс 4. Актуелно	седница	Председник Стручног већа, Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку,Директор,Педагог
АПРИЛ	1. Улепшајмо околину (посадимо цвет) 2. Шетња-излет 3. Актуелно	седница	Председник Стручног већа,Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку,Директор,Педагог

МАЈ	1.Израда паноа на тему лето 2. Актуелно	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку,Педагог
ЈУН	1. Извештај о реализацији наставе у продуженом боравку 2. Вођење документације 3. Сумирање резултата на крају другог полугодишта и размена искуства 4. Актуелно	седница	Председник Стручног већа Учитељи који изводе наставу у продуженом боравку,Директор,Педагог

ДИНАМИКА РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

- У продужени боравак могу се уписати ученици првог и другог разреда, као и ученици путници трећег и четвртог разреда.
 - У продуженом боравку постоје две хетерогене групе и са сваком ради један учитељ.
 - Радно време продуженог боравка је од 7:00 до 8:00 и од 10:00h до 16:00h
 - У оквиру продуженог боравка организују се следеће активности и облици рада:
- Интегрисано учење и поучавање;
 - Тимско и сарадничко учење;
 - Индивидуални и индивидуализовани приступи у учењу;
 - Учење кроз игру, праксу и решавање проблема;
 - Организовано спровођење слободног времена ;
 - Одмор и рекреација;
 - Телесне активности;
 - Излети, шетња, боравак на чистом ваздуху и спортске активности;
 - Самопослуживање у групи, чување и одржавање школске имовине и хигијене;
 - Радионичарски рад;
 - Групни рад: плесна, драмска, ликовна и рецитаторска група;
 - Формирање група према интересовању деце;
 - Игра;
 - Сарадња са родитељима, учитељима и наставницима;
 - Учествовање у животу и раду школе.

Време организујемо у 3 сегмента:

- **самосталан рад ученика** (време за израду домаћих задатака)
- **слободно време** (друштвене игре по слободном избору, игре опуштања, спортске игре, ...)
- **слободне активности ученика:** (ликовне, драмске, музичке, спортске, радионице)

Одмор и забава су прилагођени временским условима.

Учествујемо у обележавању свих значајних догађаја у нашој школи (Дан школе, школска слава Свети Сава, Новогодишња приредба, 8. мартовска продајна изложба и приредба, приредбе за почетак и крај школске године).
Учествујемо у разним пројектима и хуманитарним акцијама.

Самосталан рад ученика:

Самосталним радом, уз сталну стручну и педагошку помоћ и сарадњу са наставником, ученици организовано и плански, утврђују, продубљују, примењују и усвајају нова знања, умења и навике. Израда домаћих задатака се свакодневно организује у одређено време. Домаћи задаци урађени на часовима самосталног рада се анализирају, исправљају и вреднују, али се не оцењују. Ученици који имају тешкоће у савладавању наставног градива добијају помоћ у виду индивидуалног рада који подразумева допунске часове и додатно ангажовање наставника.

Слободно време:

Слободно време је предвиђено за активности које се организују на принципу потпуне слободе избора, добровољности, самоорганизованости ученика у оквиру различитих група. Кроз ове активности ученици стварају, откривају, истражују, увежбавају, сазнају...

Слободне активности ученика:

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	<u>Језичке и драмске игре</u> ✓ Подстицање и развијање усменог изражавања и богађење фонда речи ученика.	36
2.	<u>У здравом телу здрав дух</u> ✓ Неговање физичке и здравствене културе ученика, развијање моторичких вештина и физичких способности.	36
3.	<u>Мали креативци</u> ✓ Подстицање и развијање ликовног изражавања ученика.	36
4.	<u>Музика је пут до среће</u> ✓ Слушање музике, певање песама различитих садржаја и расположења.	36
5.	<u>Радионице</u> ✓ Подразумевају разговоре са децом и активности у циљу препознавања и ослобађања сопствених и туђих емоција и потреба, у циљу побољшања социјалних односа, тимског рада, препознавања и решавања различитих облика насилничког понашања.	36

1. ЈЕЗИЧКЕ И ДРАМСКЕ ИГРЕ

1. Игре за опуштање, стварање пријатне атмосфере и међусобно упознавање
2. Препричавам моју омиљену причу/бајку
3. Глумимо, рецитујемо, имитирамо
4. Посета школској библиотеци
5. Понови исто као ја
6. Гледамо позоришну представу
7. Пантомима
8. Припрема приредбе поводом Дана школе
9. Имитације животиња (индивидуалне и групне)
10. Имитација познатих личности
11. Причам ти причу – састављање приче додавањем речи
12. Састављање приче – убацивање речи у причу
13. Прича на задату реченицу
14. Прича на основу слике
15. Прича на основу фотографије
16. Прича на основу музичке теме
17. Мењамо садржај или крај познате приче
18. Причам ти причу покретом
19. Маска и лик 1
20. Маска и лик 2
21. Игра замена улога
22. Гледамо позоришну представу
23. Припрема приредбе поводом празника 8. марта
24. Пантомима
25. Припрема луткарске представе
26. Прављење лутака за луткарску представу
27. Реализација луткарске представе

28. Драмске импровизације и скечеви
29. Сличности и разлике између биоскопа и позоришта
30. Дизнијеви цртани филмови
31. Игра замена улога
32. Читање драмског текста по улогама
33. Такмичење у рецитовању
34. Читање дечје штампе
35. Припреме приредби поводом празника у току школске године
36. Гледамо позоришну представу

2. У ЗДРАВОМ ТЕЛУ, ЗДРАВ ДУХ

1. Упознавање ученика са задацима, програмом и организацијом рада
2. Ходање и трчање на различите начине
3. Игре без граница
4. Дечје игре по избору ученика
5. Истрајно трчање по неравном терену
6. Трка за срећније детињство
7. Штафетне игре
8. Елементарне игре у природи
9. Елементарне игре лоптом
10. Корективне вежбе
11. Колут напред
12. Колут назад
13. Колут напред из разних положаја
14. Дечја народна игра ''Ја посејох лубенице''
15. Народна игра ''Прођи Миле''

16. Вежбе обликовања
17. Вежбе обликовања уз музику
18. Народна игра ''Дивна, Дивна''
19. Увежбавање научених игара
20. Штафетна игра котрљањем обруча
21. Мост
22. Дечје игре по избору ученика
23. Штафетне игре палицом
24. Савладавање препрека у природи
25. Ходање по дубоком снегу
26. Трчање по дубоком снегу
27. Скок у даљ
28. Одбијање лопте о зид – физичке способности
29. ''Између две ватре''
30. Прескакање вијаче
31. Трчање на 50 метара
32. Фудбал
33. Штафетне игре
34. Дечје игре по избору ученика
35. Вежбе обликовања
36. Игре без граница

3.МАЛИ КРЕАТИВЦИ

1. Упознавање прибора за рад
2. Правимо рам за слику
3. Албум моје омиљене животиње
4. Дечји шкраб
5. Маске за маскенбал
6. Маскенбал
7. Правимо животињско царство
8. Украшавање паноя
9. Јесење воће
10. Кишобран
11. Правимо инструмент – бубањ
12. Гитара ,Труба
13. Илустрација прочитане бајке
14. Снешко Белић од папира
15. Украси за јелку
16. Новогодишње капе
17. Кићење јелке
18. Доживљај са распуста
19. Сlike из живота Светог Саве
20. Правимо од папира – авион, коверат ...
21. Правимо луткице
22. Ланац од шареног папира
23. Честитке за 8. март
24. Пролеће на нашем прагу
25. Фарбање јаја
26. Изложба Ускршњих јаја
27. Цвет од креп папира

28. Вуница на папиру прави уметночко дело
29. Како увити поклон
30. Како увити свеску и књигу
31. Висуљци за прозоре
32. Картонска кућа
33. Преливање боја на папиру
34. Посуда за оловке
35. Украси своје име
36. Изложба

4.МУЗИКА ЈЕ ПУТ ДО СРЕЋЕ

1. Упознавање ученика са планираним активностима
2. Певање научених песама – упознавање кроз песму
3. Певање песама различитог карактера
4. Певање и свирање песама
5. Певање песама по избору
6. Песме о јесени
7. Упознавање инструмената
8. Начин настанка звука код различитих инструмената
9. Свирање на различитим инструментима
10. Певање песама о другарству
11. Музички квиз
12. Слушање музике
13. Песме о зими
14. Новогодишње песме

15. Прослава Нове године кроз песму и игру
16. Песме о Божићу
17. Песме о Светом Сави – химна
18. Прослава школске славе Свети Сава
19. Слушање музике
20. Слушање музике уз ликовно изражавање
21. Усклађивање покрета са музиком
22. Мали музички квиз
23. Песме о мајци
24. Слушање музике по избору
25. Певање песама по избору
26. Песме о пролећу
27. Дечје игре уз песму
28. Дечје народне игре и песме
29. Припрема за школско такмичење у певању
30. Слушање нових композиција
31. Препознавање инструмената
32. Певање уз свирање
33. Увежбавање певања уз свирање
34. Наш мали оркестар
35. Музички квиз
36. Журка

5.РАДИОНИЦЕ

1. Свест о себи 1
2. Свест о себи 2
3. Моје место за опуштање
4. Дечја права
5. Породица је подршка детету
6. Шта ме брине
7. Шта ме радује
8. Изражавање осећања
9. Труп није ћуп
10. Неспоразуми и конфликти
11. Моји страхови
12. Моји снови – моје жеље
13. Ја и како ме други виде
14. Еколошки кутак
15. Библиотека
16. Правимо новогодишње украсе
17. Китимо јелку
18. Светосавска химна
19. Игре на снегу
20. Глумимо- имитирамо...,
21. Поклони се и почни
22. Припрема приредбе
23. Осмомартовске честитке
24. Дочек пролећа
25. Ускршња јаја
26. Украшавамо учионицу поводом Ускрса и Васкрса
27. Првоаприлске шале

- 28. Игре пантомиме
- 29. Правимо маске
- 30. Игре речима
- 31. Мала позорница
- 32. Слушање музике
- 33. Певање песмица
- 34. Мали биоскоп
- 35. Играмо се на рачунару
- 36. На распусту

Распоред дневних активности

10 ⁰⁰ – 11 ³⁰	Припреме за рад, договор са одељенским старешинама.
11 ³⁰ – 12 ³⁰	Долазак ученика у просторије продуженог боравка, припрема и реализација ручка ученика и активни одмор ученика.
12 ³⁰ – 14 ⁰⁰	Самостални рад ученика: израда домаћих задатка, утврђивање садржаја наставних предмета.
14 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Слободне активности ученика: реализација језичких, физичких, ликовних и музичких активности, као и радионица.
15 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	Слободно време ученика: елементарне и друштвене игре, подршка и развијање интересовања ученика.

22. ПРОГРАМ БОЛНИЧКОГ ОДЕЉЕЊА

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Болничко издвојено одељење школе ради од 1984. године на дечијем одељењу у Општој болници „Др Радивој Симоновић“ у Сомбору, Војвођанска улица бр. 75.

У архиви матичне школе постоји траг о вођењу евиденције рада болничког одељења са елементима планирања и програмирања на месечном и дневном нивоу у једном дневнику за предшколске установе и у две свеске, али је то и разумљиво јер ова категорија одељења и само одређење у смислу систематизације послова нису детаљно регулисани ни у законским ни у подзаконским актима Р Србије као што је то учињено посебним правилницима за наставнике разредне и предметне наставе, стручне сараднике, администрацију и управу школе.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА БОЛНИЧКОГ ОДЕЉЕЊА

Седиште одељења: Дечије одељење као база, те дечија хирургија и део одељења за ортопедију при Општој болници „Др Радивој Симоновић“, Војвођанска улица број 75 у Сомбору.

Тип одељења: Специфично издвојено комбиновано одељење у коме број деце увек варира и где се деца стално смењују, а припадају школама из Западнобачког округа при Школској управи Сомбор.

Циљ постојања издвојеног одељења: **Омогућавање редовног обавезног школовања и поновног укључивања у наставни процес деци нарушеног здравља која су спречена да редовно похађају обавезну основну школу како њихово постигнуће у учењу не би стагнирало или назадовало. Омогућавање редовне предшколске припреме за школу деци млађег узраста и редовног школовања деци средњошколског узраста како би остала у динамичности наставе/активности својих матичних образовно-васпитних установа, такође у смислу одржавања нивоа постигнућа деце.**

Узраст деце у одељењу: Од припремног предшколског, преко основношколског до средњошколског узраста јер се на дечије одељење, дечију хирургију и ортопедију примају деца до навршених 18.година , тј. до пунолетства.

Облик наставног рада: Примарни су индивидуални и индивидуализовани, али се често примањује и групни.

Методе рада: Вербалне и мултимедијалне

Тип наставних часова: Временски неограничени (нема 45' - разредночасовног система) часови обраде, али чешће вежбања и понављања, те стваралачке радионице сличне слободним активностима.

Радно време : Сваког радног и наставног дана од 9.00 до 13.00 часова, али и дуже ако за тим има потребе.

Место непосредног рада са децом: Болничке собе и ходник где се налази „учитељски кутак“ сада са ормарићем, техничким и ИТ могућностима најсавременијим у Р Србији, те паноима који служе за излагање дечијих радова и пригодних информација о раду са децом, о саветима за родитеље и сл. битним чињеницама које могу да помогну свакоме ко је расположен да прегледа пано.

Опремљеност одељења: Наменски орман-канцеларија са лаптоп рачунаром, мултифункцијским уређајем, звучницима, УСБ интернетом, ЦД плејером и многим другим донираним наставним средствима, библиотеком, потпуним комплетима уџбеника за све разреде основне школе и актуелним лектирама, прибор за писање и ликовни рад; писани регистар лектире, уџбеника и необавезног шттива; писане белешке учитеља; белом таблом, зидним паноима – све смештено у ходнику дечијег одељења. И некада је одељење било озбиљно схваћено па је тако и било опремљено и издвојено у посебној просторији која је данас претворена у лекарску собу. Из архивских дневника сазнајемо да је одељење било изузетно добро опремљено: 6 ђачких клупа са 12 столица, 1 ротациона табла, 1 сталак и на њему платно за пројекције, 1 пројектор за дијапозитиве, 1 епископ, 1 графоскоп, 1 грамофон, 1 касетофон, 1 ТВ пријемник у боји, географске карте света, Европе и СФРЈ, прибор за геометријске конструкције на табли (лењир, троугаоници и шестар). У скоријој будућности се надамо да ће Школска управа и Министарство просвете уважити захтев болнице за још једним извршиоцем педагогом јер болница има озбиљну намеру да реновира дечије одељење и да врати нашој школи учионицу која је преко неопходна за васпитно-образовни рад.

Наставни планови и програми: Сви прописани национални планови образовно-васпитног рада за 1. и 2. циклус основног об.и васп., за припремни предшколски васпитни рад и све гимназије и стручне школе, а ускладу са динамиком рада у свакој засебној об.-васп. установи којој одређено дете припада.

Извор информација потребних за организацију об.-васп. рада одељења: Деца, родитељи/старатељи детета и њихове матичне школе.

Сарадња са образовно-васпитним установама: Сарадња са матичном школом ОШ „Братство-јединство“ (управа, стручна служба, тим за безбедност, тим за самовредновање рада из области руковођења, организација и реализација општинског такмичења из хемије, наставничка већа и учешће у програмима стручног усаврчавања). Телефонски контакти са директорима, стручним сарадницима, одељенским старешинама и васпитачима / наставницима / професорима об.-васп. установа које деца похађају.

Сарадња са родитељима/старатељима: Разговори и радионице о болести детета, о изостанцима и начинима надокнађивања пропуштеног градива, законским родитељским обавезама према деци и об.-васп. установама, стиловима васпитања детета, квалитетном организовању слободног времена детета, здравој исхрани и нормалном психо-физичком развоју и развојним фазама детета, те о међусобним односима чланова породице. Посебан вид сарадње јесте и прихватање помоћи родитеља у виду прибора за писање и цртање, бојанки и играчака за болничко одељење. Везано за децу под старатељством је присутна сарада са социјалним радницима Центра за социјални рад у Сомбору и васпитачима из Прихватног центра „Мика Антић“ у Сомбору.

Сарадња са друштвеном средином: Об.-васп. установе у Р Србији које имају болничка одељења; удружења грађана, уметника и занатлија; Коло српских сестара; локални и државни медији и незаобилазни здравствени радници ОБ „Др Радивој Симоновић“ у Сомбору; наставници ШОСО „Вук Караџић“ из Сомбора; књижаре „Лилаш“ и „Пергамона“.

Евиденција рада болничког одељења: самостално креирана електронска база података према искуствима болничких учитеља, јер не постоји прописана форма евиденције рада овако специфичног одељења. Садржај евиденције чине име и презиме детета, родитеља/старатеља, адреса становања, контакт телефон, назив предшколске установе или школе и одељенског старешине, шифра болести, разред, информација о томе да ли је дете повратник (да ли је раније било хоспитализовано), те подаци о времену и садржају непосредног рада са дететом. Евиденција се води на годишњем нивоу и приказује збирни број деце у једној школској години.

Напомена: Образовни и васпитни циљеви и задаци су истоветни прописаним циљевима и задацима образовања и васпитања Р Србије за сваки наставни предмет.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ПЛАНА

Месец	Самосталан рад ученика (часови ученика)	Занимање у слободном времену
IX	Припрема прибора за рад Учење и израда домаћих задатака Посебна помоћ првацима Праћење самосталног рада ученика Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
X	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање лектире Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
XI	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање лектире Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике,

		цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
XII	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање часописа за децу Празничне активности Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Радионице на тему новогодишњих празника Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
I	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Тематско понављање полугодишта Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
II	Учење и израда домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Провера домаћих задатака Читање лектире Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике,

		цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
III	Учење и израда домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Провера домаћих задатака Читање лектире Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
IV	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање часописа за децу Празничне активности Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
V	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање лектире Сарадња са друштвеном средином	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима

VI	Учење и израда домаћих задатака Провера домаћих задатака Праћење самосталног рада ученика Читање лектире Сарадња са друштвеном средином Понављање градива	Разговор о режиму рада у болничком одељењу Разговор о понашању у школи и ван ње Помоћ слабијим ученицима Развијање другарства Друштвене игре, слушање музике, цртани филмови и активности према жељи деце а у складу са њиховим здравственим могућностима
-----------	--	---

23. ПРОГРАМ ЈЕДНОСМЕНСКОГ ОБОГАЋЕНОГ РАДА

Овим пројектом предвиђено је да се на занимљив начин проведе време после обавезне редовне наставе, уз подршку учитеља и наставника. Неизоставна је и вршњачка сарадња ученика од првог до осмог разреда, што оплемењује рад и искуства ученика, рад на социјалним вештинама и здравом растеређујућем дружењу.

Програм рада у обogaћеном једносменском раду је добар модел учења и провођења слободног времена, јер се васпитно-образовне активности прилагођавају интересовањима ученика.

Деца уживају у креативним радионицама, спортским активностима; упознају и квалитетно друже се са наставницима који ће им предавати у старијим разредима.

Између осталог, деца уче стране језике, кроз игру, предлажу теме којима би се могли бавити и продубљују садржаје које уче у редовној настави.

Циљеви и очекивани исходи активности:

- Развијање функционалних знања и вештина;
- Усвајање обичаја, културе и традиције земаља немачког и енглеског говорног подручја;
- Оснаживање осећања припадности школској заједници;
- Подстицање тимског рада и вршњачког учења;
- Развијање предузетничких компетенција код ученика;
- Развијање моторичке способности ученика;
- Развијање здравствене културе неопходне ради очувања здравља;
- Стварање трајне навике да се физичка активност угради у свакодневни живот;
- Развијање маште и креативности;
- Развијање графомоторике, упорности и уредности у раду;
- Ученик уме и зна да употреби једноставне реченице на страном језику у познатом контексту;
- Ученик препознаје и вреднује културолошке разлике;

- Изрази, одабраним материјалима и техникама, своје замисли, машту и емоције;
- Разматра, сам или у групи, шта је и како учио/ла и где та знања може применити;
- Сарађује са другима у групи на заједничким активностима;
- Изражава своје и уважава туђе мишљење;
- Формира предузетнички приступ и оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- Да схвати да од старих и одбачених предмета спајањем, обликовањем и лепљењем може; добити нове, који могу имати другачији облик и функцију и поново се употребљавати;
- Да комбинује различите облике и спаја различите материјале у оригиналну тродимензионалну скулптуру, да протумачи визуелну поруку на прави начин и да се служи различитим знаковима у споразумевању;
- Да дизајнира неки употребни предмет користећи материјал у складу са упутствима;
- Да примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби;
- Да изведе вежбу и користи их у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама,
- Сагледа лични моторички напредак, користи усвојени ниво технике кретања у свакодневном животу, користи елементе технике у игри,
- Објасни сврху и значај везбања, поштује правила понашања на спортским теренима,
- Примењује мере безбедности, одговоран према реквизитима;
- Поштује правила игре, развија и бодри такмичаре ,
- Примењује научено у физичком и здравственом васпитању.
- Саставља различите облике новинарског изражавања (вест, обавештење, извештај, интервју);
- Правилно се изражава и пише у складу са правописном нормом српског језика;
- Одговорно извршава задатке које је изабрао.

Ове школске године биће реализоване следеће радионице:

1. LEARNING ENGLISH IS FUN! Учење енглеског језика је забавно! (за ученике од 1. до 4. разреда)

Усвајање језичких знања путем слушања и говора и применом различитих наставних техника и метода уз акценат на ИКТ и медије (блог, видео, подкаст- радио, фотографије).

2. TREFFPUNKT DEUTSCH- РАДИОНИЦЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА (за ученике од 5. до 8. разреда)

- Ученици ће усвојити нов вокабулар и изразе, те утврдили постојећи вокабулар и умети да га примене у свакодневним животним ситуацијама, попут упознавања, куповине, путовања, школе, исхране, пријатељства, слободног времена,
- Ученици ће користити језичке вештине: слушање, читање, писање и говор.
- Упознаће се са традицијом, културом, обичајима, навикама и савременим начином живота у Немачкој, Аустрији и Швајцарској (нпр. св. Мартин, карневал, Божић, Ускрс, Мајчин дан, Дан очева, рођендан,..).

3. „СПОРТ ЈЕ ШКОЛА-ГДЕ СЕ САМО ИГРАТИ МОРА“ (за ученике од 1. до 8. разреда)

- Упражњавањем физичком активностима се задовољавају потребе ученика за кретањем, развијају се моторичке способности, доприноси повећању адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, развијање здравствене културе неопходне ради очувања здравља и стварање трајне навике да се физичка активност угради у свакодневни живот.

4. „НЕТ ПРЕСКОЧИ, КРЕАТИВИ ДОСКОЧИ“ (за ученике од 1. до 4. разреда)

- Организовање квалитетног и активног слободног времена;
- Јачање самопоуздања и откривање сопствених потенцијала;

- Развијање способности за креативно решавање проблема;
- Развој солидарности и сарадње међу ученицима;
- Планирање активности и редоследа операција које ће довести до реализације идеје;
- Развијање предузетничког духа;
- Играње друштвених игара, слагање пузли;
- Безбедност у саобраћају (PLAY LAND BEZBEDNOST EDUKATIVNA IGRA),...

5. „ЛЕПО У НАМА И ОКО НАС“ - (за ученике од 1. до 8.разреда)

- Активности- безбедност у окружењу, стоп насиљу, бонтон-правила лепог понашања (најављена посета ресторану).
- Значајни датуми, акција-помоћ деци без родитељског старања (Дом за децу и омладину "Мирослав Мика Антић и ШОСО са домом ученика“ Вук Караџић у Сомбору), радионица-поклони за старија лица, посете истима (Геронтолошки центар).
- -Кувам и храним се здраво, сарадња са родитељима (занимљива занимања, традиционални рецепти, обичаји...).
- Радионице-правимо заједнички стрип, дечија пијаца у школи-предузетништво , радионице -истражи и прикажи, фото-панои, замена улога, нај-друг месеца,...

6. ЧУЈТЕ И ПОЧУЈТЕ- НОВИНАРСКА СЕКЦИЈА (за ученике од 5. до 8.разреда)

- Циљ ових активности је развијање креативности ученика кроз групни и самостални рад на осмишљавању, писању и уређивању садржаја школских новина.
- Код ученика ће се кроз рад развијати и јачати медијска писменост, знања из области свих наставних предмета према интересовањима ученика, унапређивати способности комуникације и сарадње, развијати критичко мишљење, јачати способности решавања проблема.

